

ŁAMIGŁÓWKI
EKOLOGICZNE,
CZYLI PRZYGODA
Z PRZYRODĄ
W GMINIE
JEMIELNO

**CZEŚĆ, JESTEM JANEK.
JESTEM Z JEMIELNA.
WRAZ Z MOIMI KOLEŻANKAMI
I KOLEGAMI ZAPRASZAM
WAS DO SUPER ZABAWY!**

JESTEŚCIE GOTOWI?!

**ŁAMIGŁÓWKI
EKOLOGICZNE,
TAKŻE PRZYGODA
Z PRZYRODĄ
W GMINIE
JEMIELNO**

Gmina Jemielno

KOCHANE DZIECI, DROGA MŁODZIEŻY!
Z WIELKĄ RADOŚCIĄ ODDAJEMY W WASZE RĘCE
„ŁAMIGŁÓWKI EKOLOGICZNE, CZYLI PRZYGODA Z PRZYRODĄ
W GMINIE JEMIELNO”

ZNAJDZIECIE TU REBUSY, ZAGADKI, KRZYŻÓWKI I WIELE INNYCH MOŻLIWOŚCI SPRAWDZENIA SWOJEJ WIEDZY NA TEMAT PRZYRODY GMINY JEMIELNO! POZIOM TRUDNOŚCI ZADAŃ JEST ZRÓŻNICOWANY, ALE KAŻDE JEST DO ROZWIĄZANIA! JEŚLI CZEGOŚ NIE WIECIE, NIE BÓJCIE SIĘ SZUKAĆ ODPOWIEDZI! PYTAJCIE DOMOWNIKÓW, NAUCZYCIELI, ZNAJOMYCH, KORZYSTAJCIE Z BIBLIOTEKI, INTERNETU ALBO... ZAPUKAJCIE DO URZĘDU GMINY JEMIELNO. WSZYSTKIE CHWYTY DOZWOLONE!

JEŚLI CHODZI O KORZYSTANIE Z PUBLIKACJI TO NIE MA TU ŻADNYCH ZASAD! NIE MA OKREŚLONEJ KOLEJNOŚCI WYKONYWANIA ZADAŃ, NIE MA LIMITU CZASU! ZADANIA MOŻECIE WYPEŁNIAĆ DŁUGOPISEM, OŁÓWKIEM, KREDKĄ, FLAMASTREM... CO KTO LUBI I JAK KOMU WYGODNIE! CHYBA, ŻE ZOSTAŁO TO WSKAZANE W POLECENIU. TO WASZA PRZYGODA I WY DECYDUJECIE, CO ZABIERZECIE, WYRUSZAJĄC W DROGĘ...

MAMY NADZIEJĘ, ŻE TA PUBLIKACJA BĘDZIE WAM TOWARZYSZYĆ W DOMU I NA ZEWNĄTRZ, ZARÓWNO W SŁOŃCZNE JAK I POCHMURNE DNI, A ROZWIĄZYWANIE KOLEJNYCH ZAGADEK BĘDZIE NIE TYLKO DOBRĄ ZABAWĄ, ALE I OKAZJĄ DO POGŁĘBIENIA WIEDZY.

NIE BÓJCIE SIĘ WYRUSZYĆ W WIELKĄ PRZYGODĘ Z PRZYRODĄ GMINY JEMIELNO!
BĄDŹCIE RADOSNYMI I AKTYWNYMI ODKRYWCAMI ŚWIATA,
KTÓRY WAS OTACZA!

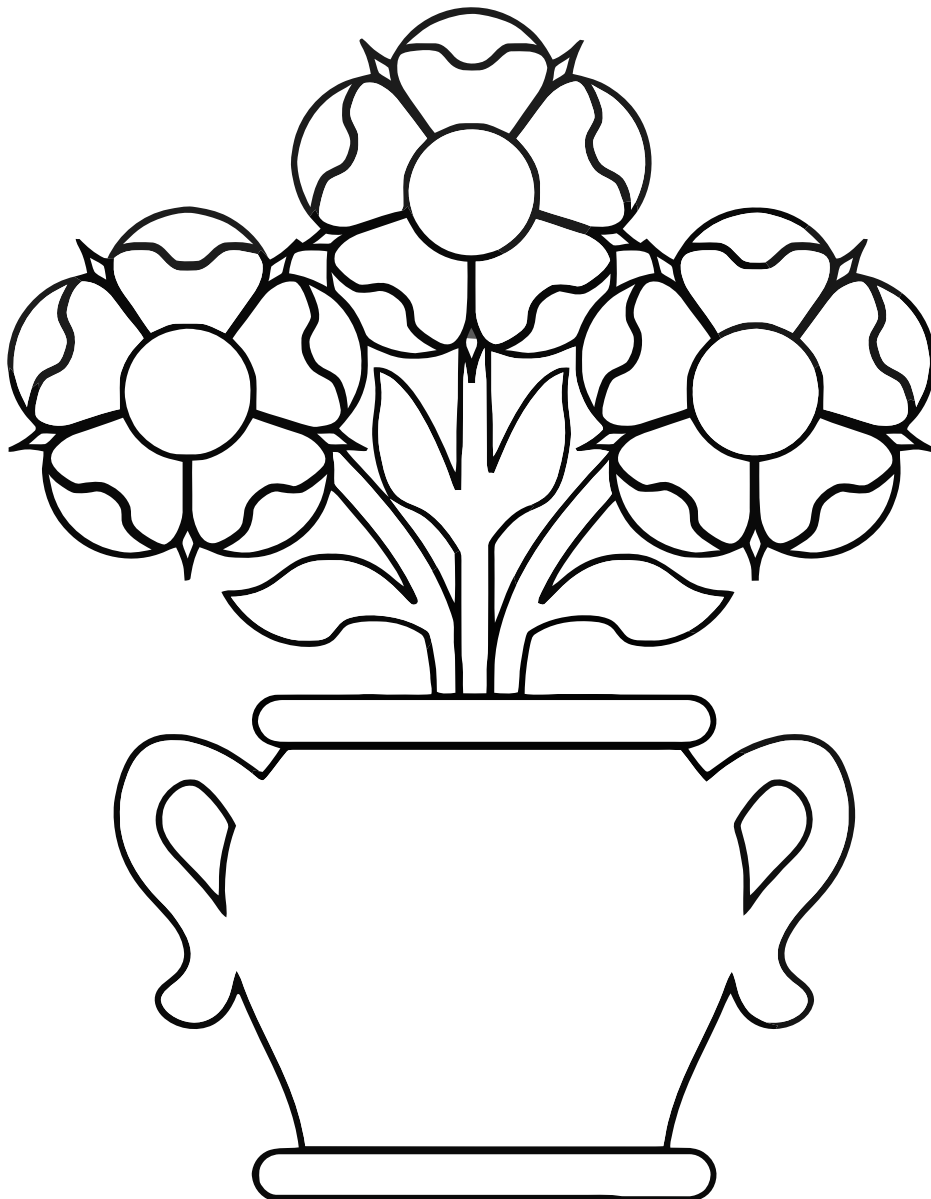

CZY ZNASZ HERB GMINY JEMIELNO?

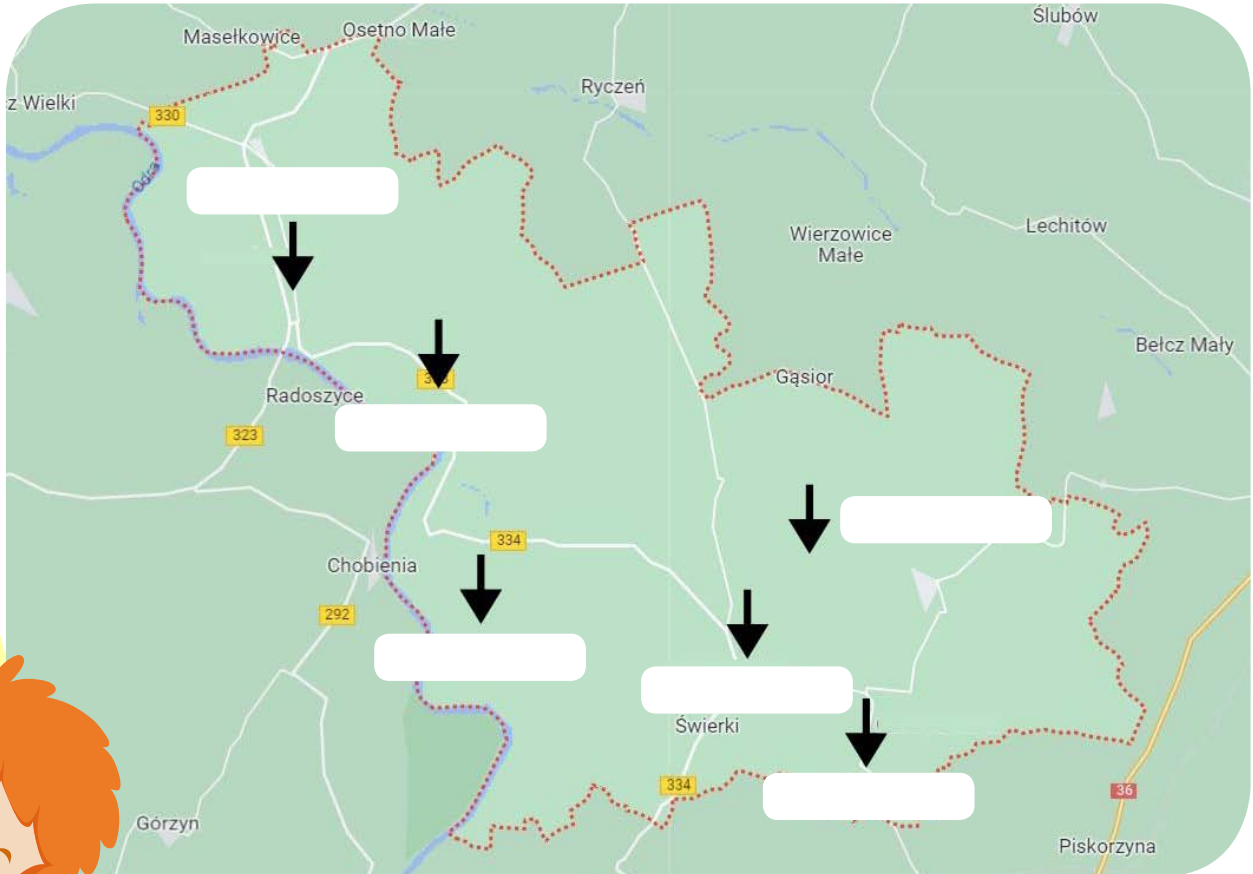
Czy wiedziałeś, że Gmina Jemielno posiada swój znak rozpoznawczy? Z pewnością widywałeś go przy rozmaitych okazjach w różnych miejscach....

Znakiem tym jest herb, przedstawiający czerwony dzban na żółtym (złotym) tle. W dzbanie umieszczone są trzy czerwone róże z listkami i zielonymi łodyżkami. Według wielu źródeł herb Gminy Jemielno nawiązuje do starej pieczęci sądowej z 1651 roku (XVII w.), choć historia miejscowości jest o wiele, wiele starsza... Nazwa „Jemielno” nawiązuje do ukształtowania terenu i oznacza miejsce, gdzie rośnie jemięć.

✂ Zadanie do wykonania: pokoloruj herb.

**OTO POGLĄDOWA MAPKA GMINY JEMIELNO. PRZED TOBĄ DWA ZADANIA.
ZLOKALIZUJ 6 MIEJSCOWOŚCI OZNACZONYCH STRZAŁKAMI I PODPISZ JE.**

NASTĘPNIE POŁĄCZ OBIEKTY Z WŁAŚCIWYMI MIEJSCOWOŚCIAMI.

**JEŚLI MASZ WĄTPLIWOŚCI GDZIE TO SIĘ ZNAJDUJE,
WYRUSZ W TRASĘ PO SWOJEJ GMINIE JEMIELNO!**

Ogródek jordanowski

Most na Odrze

Pomnik przyrody „Trzej wspaniali”

Aleja kasztanowa

Morwowe Wzgórze

Starorzecze Odry

a. Bieliszów

b. Lubów

c. Jemielno

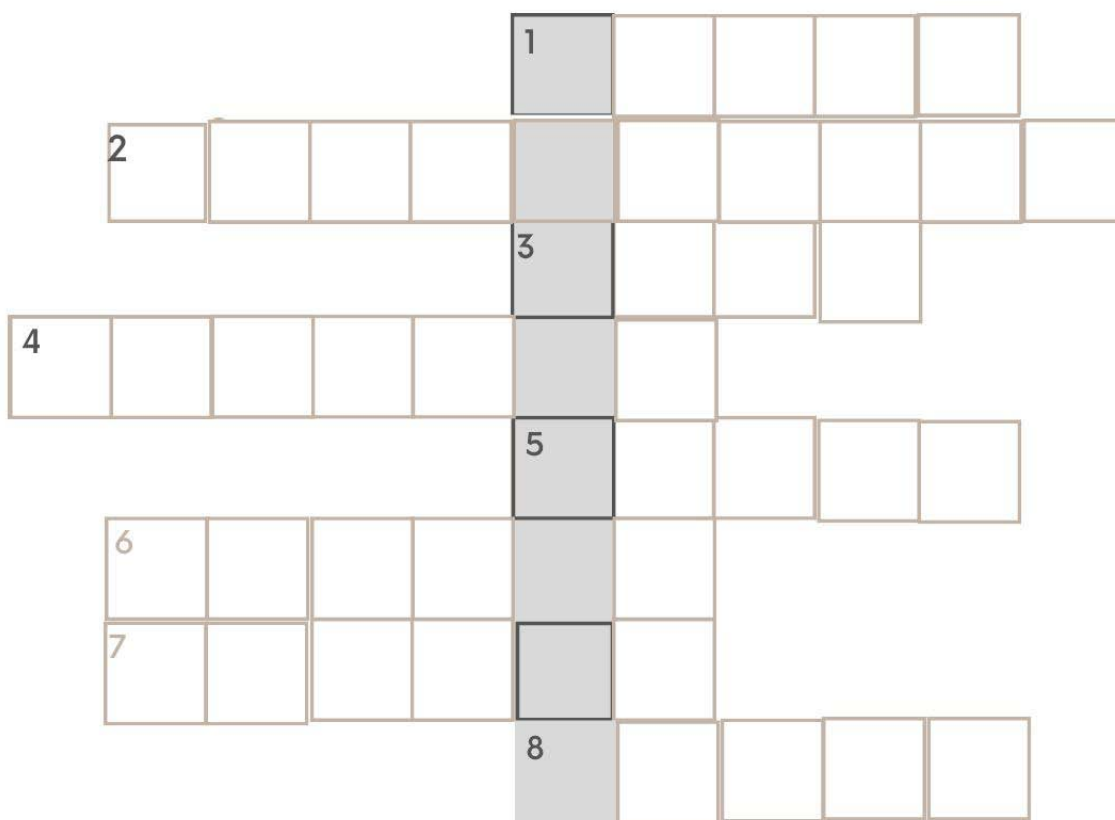
d. Ciechanów

e. Cieszyny

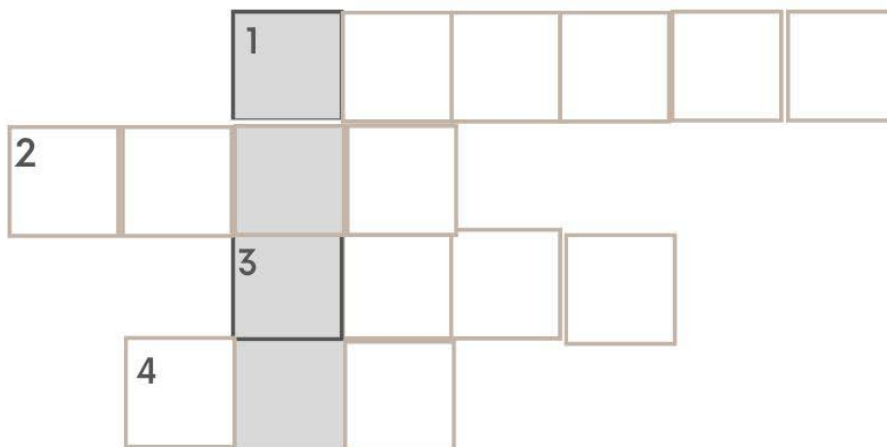
f. Piskorze

CZAS NA KRZYŻÓWKI!

1. Duży ssak lądowy z charakterystycznym porożem
2. Dzielenie różnego rodzaju śmieci i wrzucanie ich do oddzielnych pojemników
3. Wyrabiana ze zboża, niezbędna w kuchni
4. Wyrzucany do żółtego kosza
5. Ogromny w kinie
6. Mały lokator ptasiego gniazda
7. Wykorzystywane do dekoracji, zabawy lub do latania
8. Obfite, deszczu lub śniegu

CZAS NA KRZYŻÓWKI!

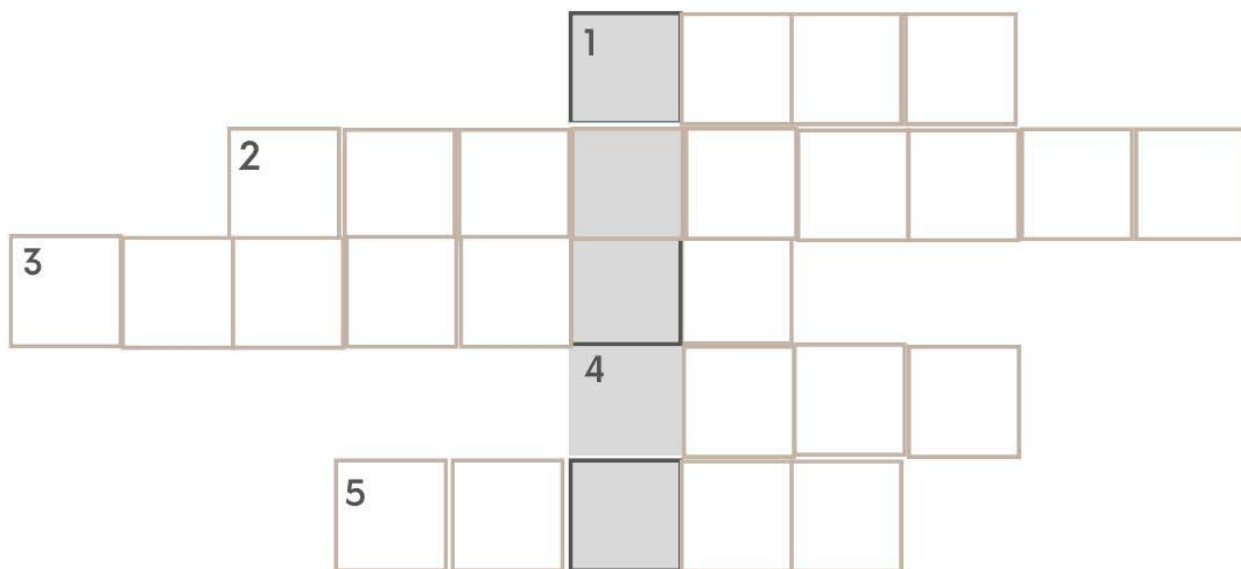

1. Inaczej „śmieci”
2. Z kranu, z butelki lub źródłana
3. Grzyb, bohater przysłowia: Lepszy niż nic
4. Skupisko drzew

☞ Zadanie do wykonania: pokoloruj rysunek.

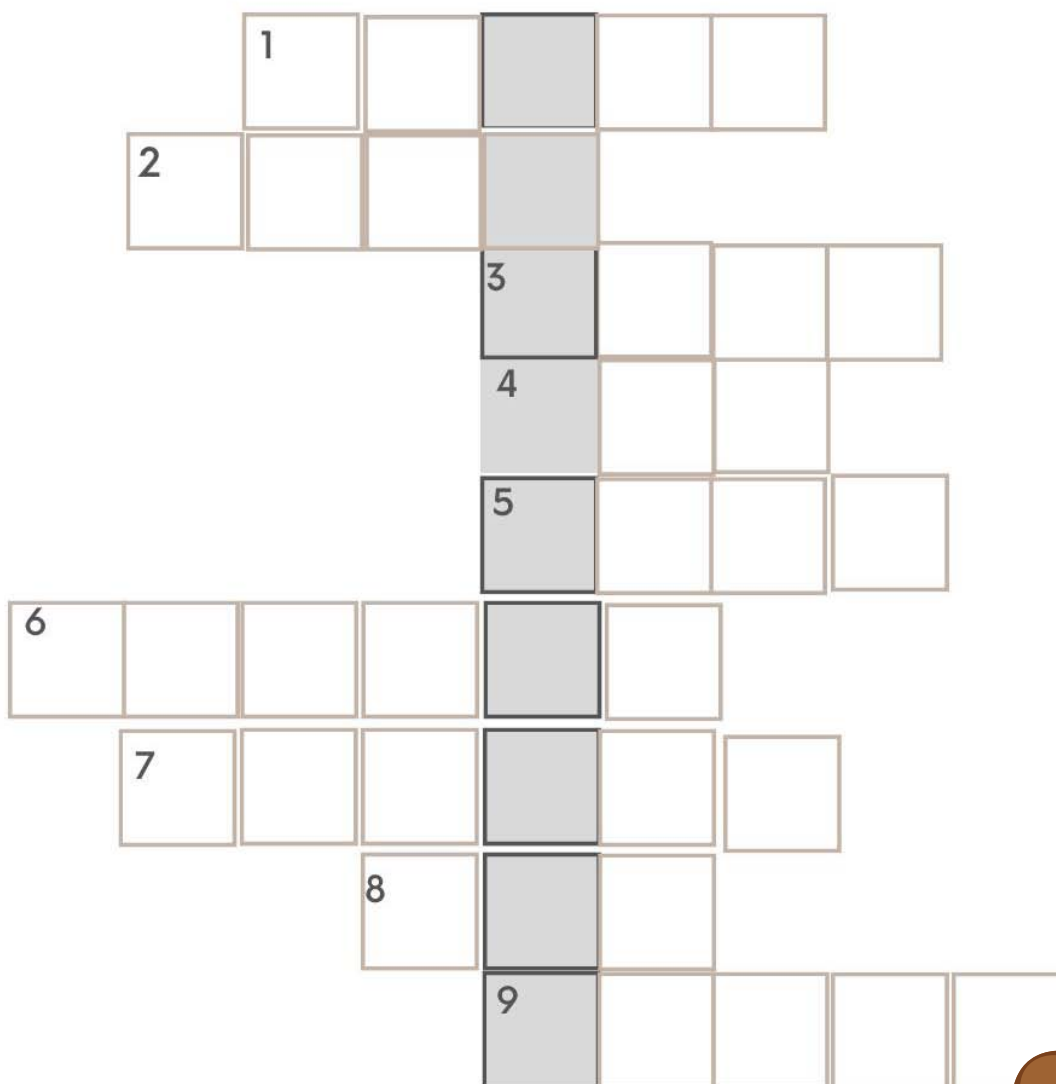
CZAS NA KRZYŻÓWKI!

1. Drapieżnik występujący na terenie Gminy Jemielno, bohater wielu przesądów, legend i opowieści
2. Gatunek ptaka wodnego lub zabawa polegająca na odgadywaniu haseł i wpisywaniu ich w odpowiednie rubryki
3. Roślina miododajna o niebieskich lub fioletowych kwiatach, spotykana w ogrodach, wykorzystywana w kosmetyce, postrach moli
4. W lesie, wskazuje północ
5. Wieś pomiędzy Łęczycą, a Osłowicami

CZAS NA KRZYŻÓWKI!

1. Wielobarwna na niebie
2. Niewysoka roślina porastająca drzewa, pomocna w wyznaczeniu kierunku północnego
3. Kwiaty w herbie Gminy Jemielno
4. Owad mylony z pszczołą
5. Ssak ziemno – wodny, budujący żeremia
6. Roślina w lesie, zakwita raz
7. Polskie morze
8. Popularny ssak, który w bajkach nosi jabłko na grzbiecie
9. Ptak lub grzyb

CO CIEKAWEGO MOŻESZ ROBIĆ POZA DOMEM?

Świat, który Cię otacza jest piękny i pełen tajemnic oraz niespodzianek. Niezależnie od pory roku, zawsze można znaleźć sposób, aby robić coś ciekawego na zewnątrz i poznawać najbliższą przyrodę.

- Wyjdź do ogrodu i spróbuj zobaczyć, co kryje się np. pod dużym kamieniem lub jakie tajemnice skrywa próchniejąca kora. Czy jest tam życie?

- Jeśli masz w domu lupę, zabierz ją na zewnątrz i spróbuj przyjrzeć się napotkanym owadom lub roślinom. A może narysujesz to, co zobaczyłeś.

- Jeśli masz towarzystwo, zagrajcie w zgadywanke. Zasady są proste. Jedna z osób wybiera sobie jakiś obiekt (bocianie gniazdo, wyjątkowe drzewo, krzew itp.), a pozostali uczestnicy zadają kolejno pytania, aby odgadnąć, o czym ta osoba myśli. Wygrywa uczestnik, który jako pierwszy poda poprawną odpowiedź i zabawa zaczyna się od nowa. Mała wskazówka: aby ułatwić uczestnikom zgadywanie, można na początku określić kategorię, do której należy upatrzony obiekt, np. drzewo, roślina, przedmiot. W zgadywanke można zagrać zarówno na zewnątrz jak i w domu, gdy pogoda nie dopisuje.

- Jeśli posiadasz własny telefon, możesz użyć go, do poznawania nazw roślin za pomocą różnych bezpłatnych aplikacji. Wystarczy, że zrobisz zdjęcie wg wskazówek i je załadujesz, a wiedzę masz na wyciągnięcie ręki.

- Podchody – podzielcie się na dwa zespoły. Pierwsza grupa to „uciekiniery”, druga – „ścigający”. Pierwsza grupa ucieka, a po drodze zostawia strzałki, ślady i wiadomości z zadaniami do rozwiązania dla ścigających. Zespół ścigający wyrusza 15-30 min. po grupie „uciekiniarów”, musi odnaleźć i rozwiązać wszystkie zadania. Jeśli im się nie uda, zespół uciekający wygrywa. Drużyna pościgowa wygrywa, kiedy złapie drużynę uciekającą nim ta dotrze do celu.

- Namów mamę, tatę, ciocię, wujka, babcię lub dziadka na wspólną wyprawę nad Odrę, ale najpierw poszukaj informacji o tym, gdzie jest źródło rzeki, dokąd płynie, jaką ma długość i głębokość, jakie zwierzęta w niej żyją itd. Zaskocz swoich towarzyszy wędrowki wiedzą i ciekawostkami! Możecie wędrować pieszo lub wyruszyć na rowerową wyprawę. Na terenie Gminy Jemielno są wyznaczone szlaki rowerowe, warto je poznać!

- Przygotuj własny przyrodniczy dziennik z wakacji. Możesz wykorzystać do tego zeszyt, segregator lub kartki zszyte przez Ciebie własnoręcznie. W tym dzienniku możesz zapisywać swoje codzienne przygody i pomiary/wyniki badań, np. godziny wschodu i zachodu słońca, wysokość temperatur powietrza rano i wieczorem (regularnie, o ustalonych porach), informacje o opadach deszczu, burzach itp. Możesz również wklejać pamiątki takie jak znalezione piórko, liść, zasuszony kwiat, pocztówka, bilet do zoo czy ogrodu botanicznego itd. Jeśli poznasz lokalną legendę, opowieść lub niezwykłą historię, również możesz ją zanotować w Twoim dzienniku.

- Zadanie dla odważnych: idąc na spacer, zabierz ze sobą worek na śmieci i – jeśli posiadasz – jednorazowe rękawiczki. Zbierając śmieci zrobisz coś pięknego dla naszej planety, a kto wie, może ktoś weźmie z Ciebie przykład...

ZADANIE ZA 1 000 PUNKTÓW: PRZYGOTUJ WŁASNY ZIELNIK!

Tutaj możesz wkleić swoją pierwszą roślinkę.

Zielniki mogą mieć różne formy np. albumu, pojedynczych kartek wpiętych do segregatora, notatnika lub zeszytu.

To zadanie wymaga czasu i cierpliwości, ale pozwoli Ci lepiej poznać otaczającą naturę i poszerzyć wiedzę.

Od czego zacząć?

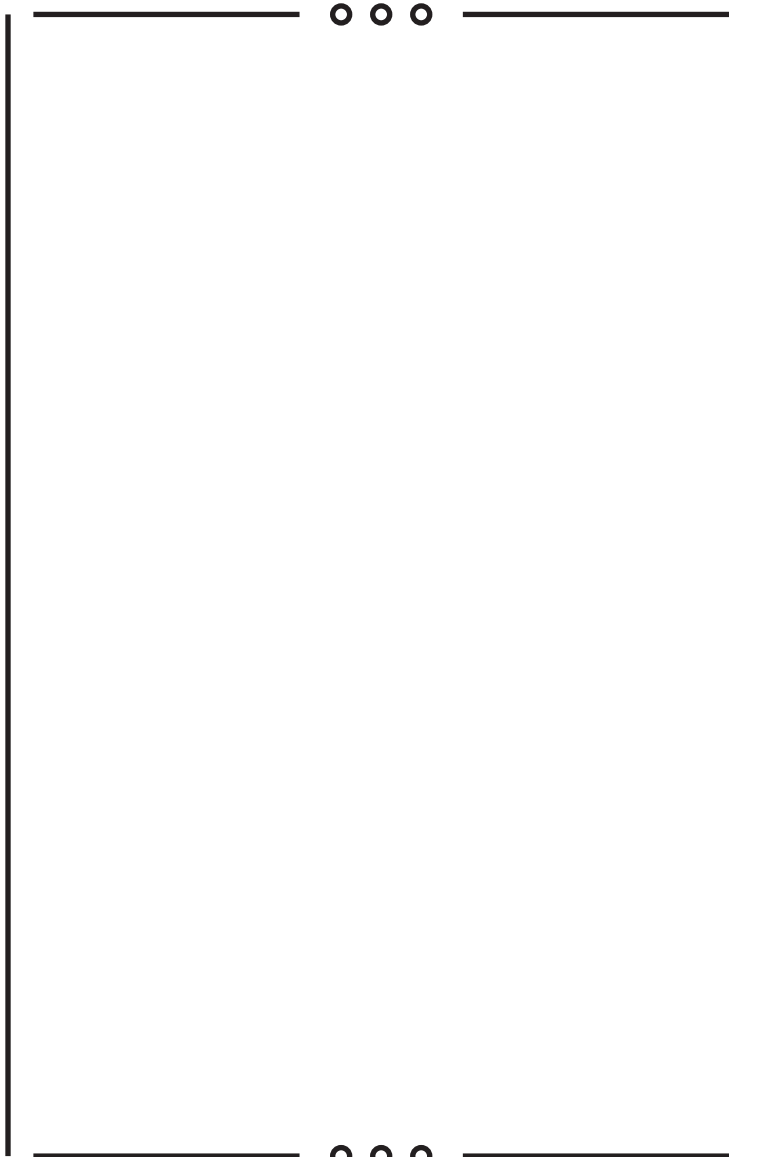
Pierwszy krok to poszukiwanie i zbieranie roślin. Pamiętaj jednak, aby nie zrywać roślin będących pod ochroną lub rosnących na terenach chronionych (rezerwat, park przyrody itp.)!

Następny krok: suszenie.

Zacznij od delikatnego oczyszczenia roślin z ziemi i innych zanieczyszczeń. Potem włóż okazy pomiędzy kartki gazety i przyciśnij czymś ciężkim, może być to książka. Co jakiś czas wymieniaj gazety, aby ochronić zbiór przed pleśnią.

Po około dwóch tygodniach drobne rośliny powinny być już wysuszone. Grubsze okazy mogą potrzebować dłuższego okresu suszenia.

☞ Zebrane i wysuszone okazy możesz nareszcie wklejać do zielnika i opisywać.

Do opisu możesz użyć poniższej metryczki:

Gatunek	
Miejscowość i miejsce zbioru	
Data	
Zerwał i oznaczył	

FAUNA CZY FLORA?

Wskaż, które z wymienionych nazwy dotyczą zwierząt, a które roślin i wypisz je w odpowiedniej kolumnie:

Żoła, bielik, salwinia pływająca, kropiatka, szmaciak gałęzisty, kania ruda, jemiola,
widłak goździsty, grązel żółty, trzmiełojad, kruszyna pospolita, batalion, zielonka,
centuria zwyczajna, kocanka piaszkowa, zimorodek

ZWIERZĘTA

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

ROŚLINY

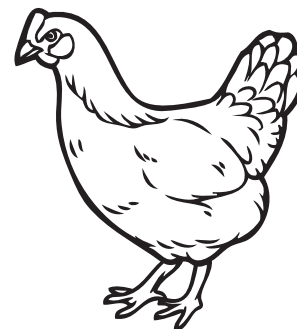
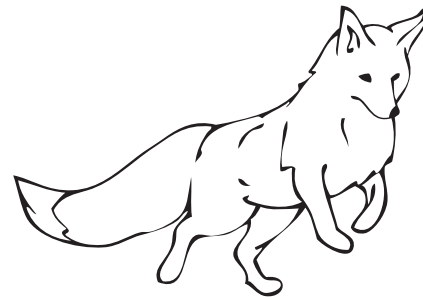
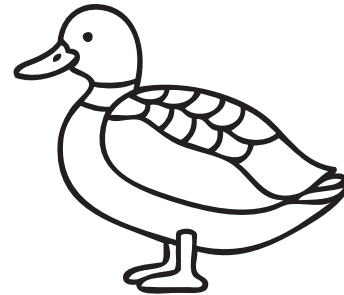
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.

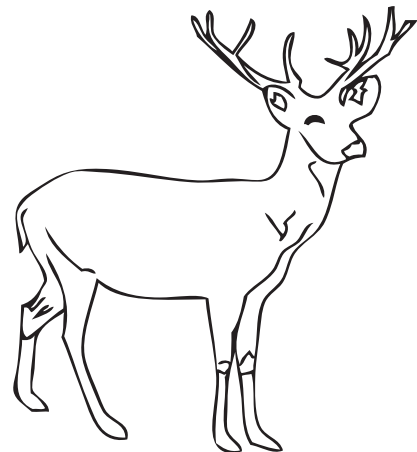
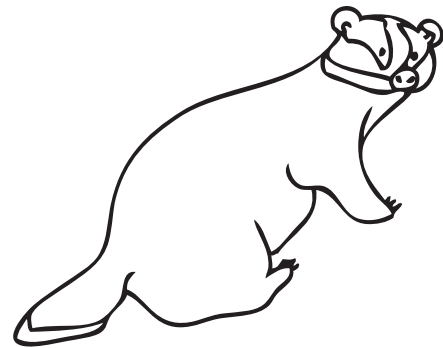

CZY WIESZ, CZYM SĄ TROPY?

Tropy to odbicia kończyn zwierząt pozostawione w podłożu. Można je łatwo rozpoznać szczególnie na śniegu lub błocie. Rozmiar, wygląd, liczba palców albo kształt racic – są charakterystyczne dla danego gatunku. Odnajdywanie i odczytywanie tropów i innych śladów obecności zwierząt nazywa się tropieniem.

***– Czy pamiętasz jakie tropy widziałeś w swojej okolicy?
Potrafisz połączyć tropy z ich właścicielami?***

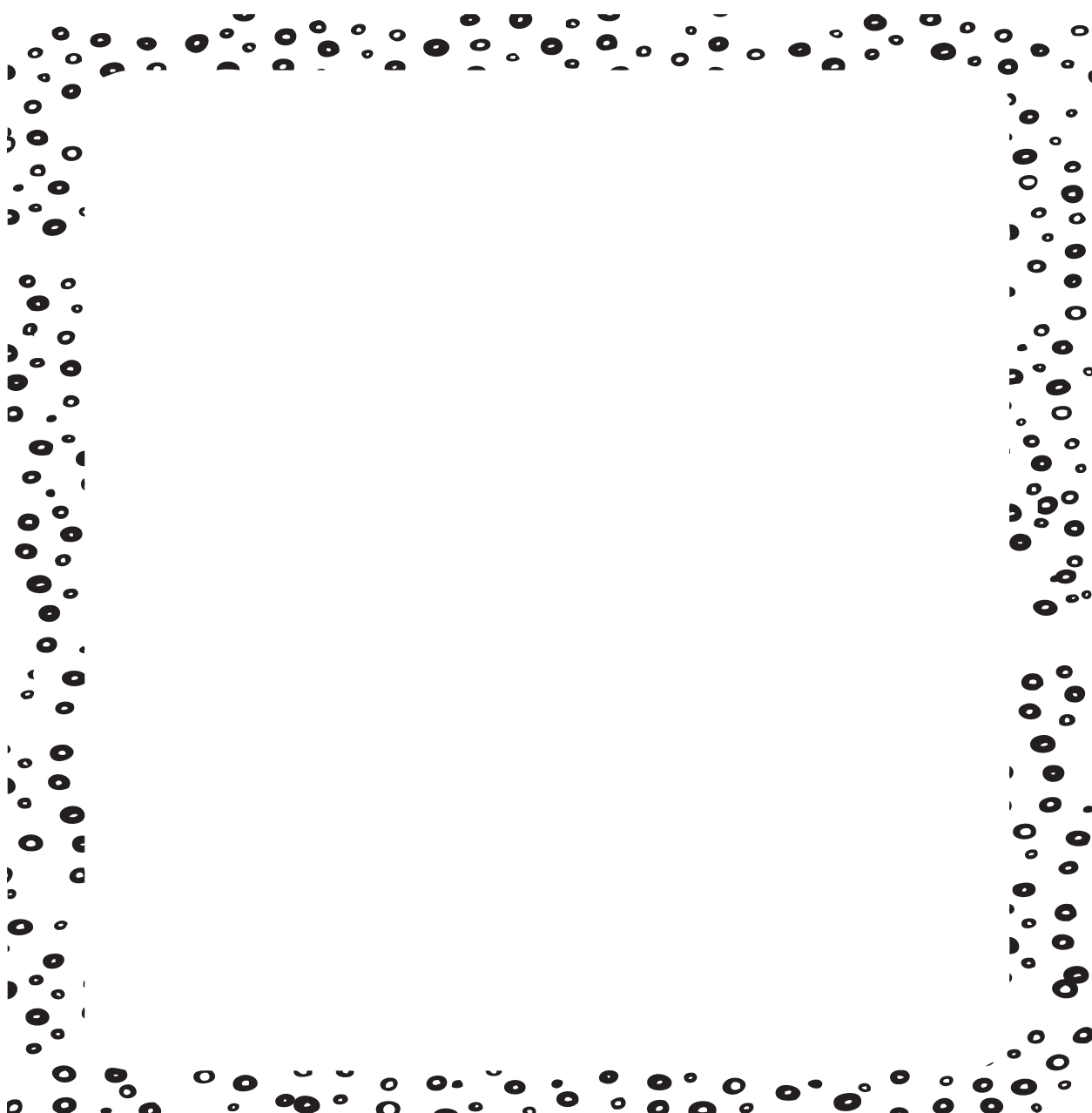

CZAS NA ZAGADKI 😊

1. Spotkasz go w lesie, czasem koło drogi, nosi kapelusz, choć nie ma głowy, stoi na jednej nodze, na spotkanie z Tobą gotowy.
2. Czerwone nogi i długi dziób, mieszkańców wiosek to miły druch, ma piórka białe, ma piórka czarne, zwiastunem szczęścia jest nieustannie.
3. Może być niemy, może być krzykliwy, gdy pływa po stawie, jest bardzo szczęśliwy.
4. W dzień odpoczywa, w nocy grasuje, wielu się go boi, gdy na łów wylatuje.

🔗 Zadanie: narysuj nietoperza.

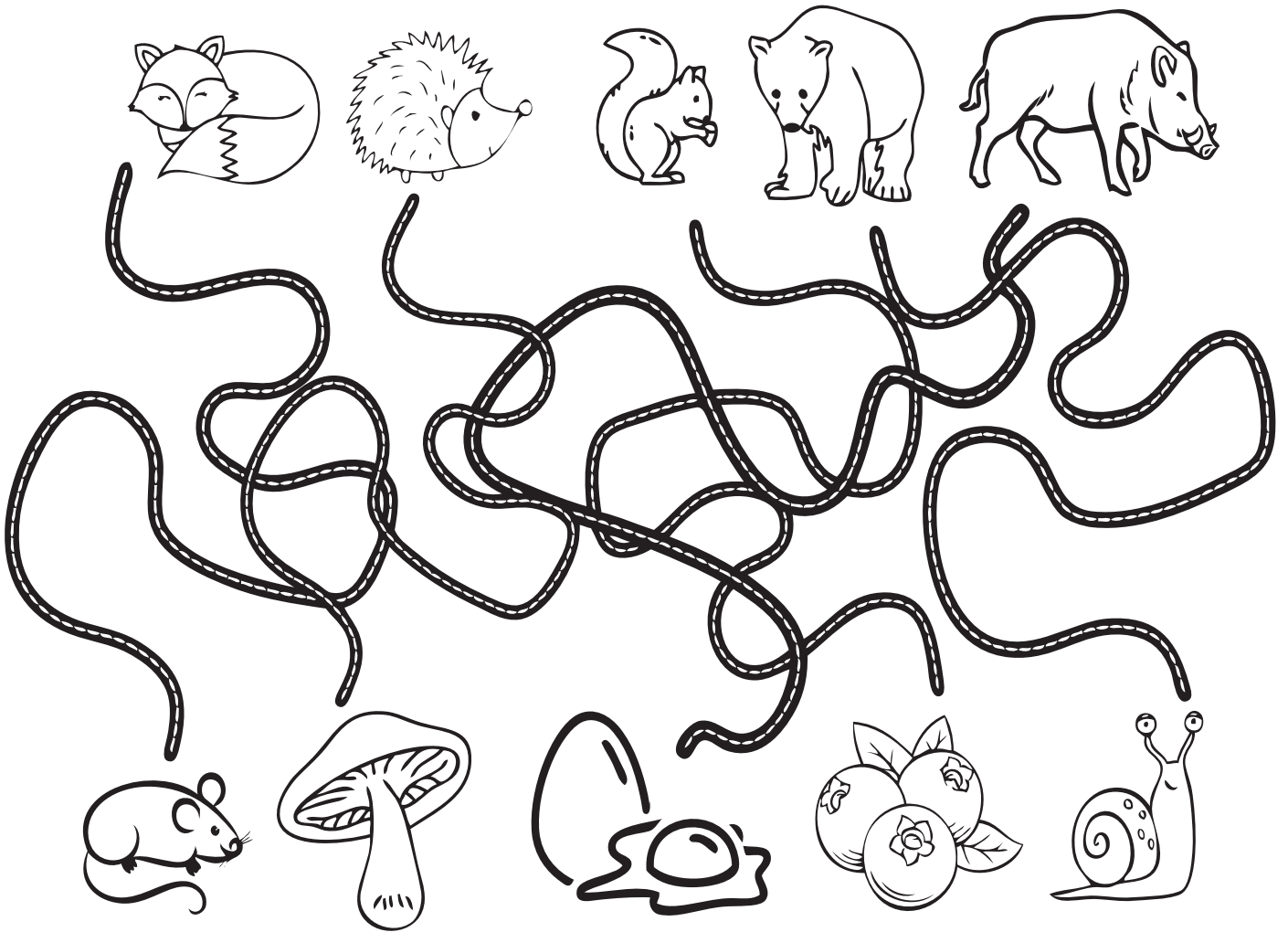
CZY WIESZ, ŻE ZWIERZĘTA ŻYJĄCE WOKÓŁ CIEBIE SĄ CZĘSTO BOHATERAMI PRZYSŁÓW I PORÓWNAŃ?

—☞ Sprawdź czy znasz te powiedzenia i uzupełnij brakujące wyrazy:

1. Nie wywołuj z lasu.
2. Jedna wiosny nie czyni.
3. Jeśli wejdiesz między, musisz krakać jak i one.
4., która dużo ryczy, mało mleka daje.
5. Pierwsze za płoty.
6. Czuje się jak w wodzie.
7. Praca nie, nie ucieknie.
8. I wilk syty, i cała.
9. Pracowity jak
10. leć do nieba, przynieś mi kawałek chleba.
11. Na bezrybiu i ryba.
12. Gdy na Józefa przybędzie, to śniegu już nie będzie.
13. Każda swój ogonek chwali.
14. Wybiera się jak za morze.

CZYM ŻYWIĄ SIĘ ZWIERZĘTA? POŁĄCZ PARY ZAZNACZAJĄC LINIE RÓŻNYMI KOLORAMI.

ZADANIE: ZNAJDŹ I ZAKREŚL 12 GATUNKÓW DRZEW.

G	O	K	R	X	H	W	U	X	N
S	E	O	W	H	I	K	K	A	K
O	V	P	I	O	G	A	J	K	L
S	G	A	E	A	A	S	A	F	O
N	J	R	R	H	M	Z	Ł	B	N
A	G	O	Z	S	B	T	O	C	A
V	S	L	B	F	R	A	W	A	R
S	X	C	A	T	A	N	I	L	M
L	C	H	P	V	S	Ś	E	I	W
D	I	A	L	S	W	I	C	P	B
D	S	N	F	I	N	Y	G	A	Ą
N	F	P	E	Y	I	Y	X	B	D
J	Q	R	N	C	W	F	P	V	Y
Y	K	H	J	T	O	P	O	L	A
E	C	M	O	D	R	Z	E	W	U

ZADANIE: ZNAJDŹ I ZAKREŚL 12 GATUNKÓW ZIOŁ.

R	O	Z	M	A	R	Y	N	P	V
J	G	K	T	M	I	Ę	T	A	T
H	W	A	Y	Y	B	J	D	U	Y
S	N	Y	M	M	A	D	Z	E	C
X	A	E	I	E	X	I	I	T	L
X	W	Y	A	L	Z	Q	U	L	U
R	Ł	P	N	I	K	D	R	A	B
U	O	G	E	S	W	N	A	W	C
M	Ć	J	K	A	R	C	W	E	Z
I	M	U	M	J	Z	P	I	N	Y
A	E	H	V	R	H	K	E	D	K
N	O	J	L	C	E	K	C	A	Z
E	G	W	R	O	T	Y	C	Z	T
K	X	S	K	R	Z	Y	P	Q	I
R	V	T	S	Z	A	Ł	W	I	A

ZADANIE: ZNAJDŹ I ZAKREŚL 12 GATUNKÓW SSAKÓW.

J	D	P	I	J	E	Ż	K	P	H
L	B	Q	O	P	X	F	R	N	I
Z	N	D	L	W	S	P	J	S	B
Ł	W	F	X	Z	I	E	D	S	Y
A	I	I	H	V	L	L	A	O	B
N	Q	G	E	E	L	R	K	V	O
I	W	W	Ń	W	N	B	X	K	R
A	Y	Q	V	A	I	O	V	T	S
P	D	V	M	R	I	Ó	Y	C	U
B	R	D	Z	G	W	U	R	O	K
Ó	A	J	Z	A	D	D	G	K	R
B	T	Z	F	Y	J	I	Z	W	A
R	Y	Z	Z	M	I	Ą	Q	I	P
G	H	G	Y	L	W	N	C	E	K
X	Q	R	Z	H	T	O	H	P	G

CO MA PIERNIK... DO GMINY JEMIELNO?

Wiatr jako nośnik energii wykorzystywano już w starożytności. Przez stulecia ludzie tworzyli różne systemy pozyskiwania energii odnawialnej z tego źródła. W pierwszych latach powojennych na terenie Gminy Jemielno wiatraki służyły jako młyny i zdobity krajobraz. Według źródeł łącznie było ich 11.

— Spróbuj rozwiązać wykreślankę. Wyszukaj słowa związane z wiatrakami i dowiedz się w jakich miejscowościach one stały. Należy zakreślić 12 wyrazów.

J	P	A	Z	C	L	U	B	Ó	W
V	I	R	Z	P	H	Z	H	M	U
R	O	I	A	K	B	F	K	S	A
Q	T	U	R	O	P	S	A	R	Y
P	R	O	Ż	Z	B	M	E	C	E
W	O	A	S	P	Ą	U	Ą	N	U
O	W	J	T	Ł	B	D	E	K	T
N	I	S	H	C	O	R	Z	L	A
D	C	Q	T	U	G	W	X	E	V
A	E	E	O	I	L	D	I	W	Q
S	M	V	A	G	N	F	F	C	K
Z	A	Ł	Ę	C	Z	Y	C	A	E
Ó	Ł	C	I	E	S	Z	Y	N	Y
W	E	J	H	J	U	G	F	Z	A
E	W	I	A	T	R	O	Q	P	I

UZUPEŁNIJ LUKI, WPISUJĄC BRAKUJĄCE LITERY W PODANE WYRAZY...

I poznaj hasła – typy siedliskowe lasów występujących na terenie Gminy Jemielno

1.

_ieliszów, R_wna, bób_, _wiernia, _ilk, ekolog_a, psz_nica, _yto, Psar_

2.

_sa, _is, _osna, _lcha, _in, Luboszy_e, muc_omor, s_wa, la_enda, wrot_cz

3.

grąże_, j_skółka, ja_trząb, _ysz, kan_a, Piskorz_, _molne, Zawis_ów, Ciech_nów, Uszczo_ów, w_dma

Ś_ierki, Jem_elno, _ubów, ba_no, chr_botek, bażan_, _asturcja, skrz_p

--	--	--	--

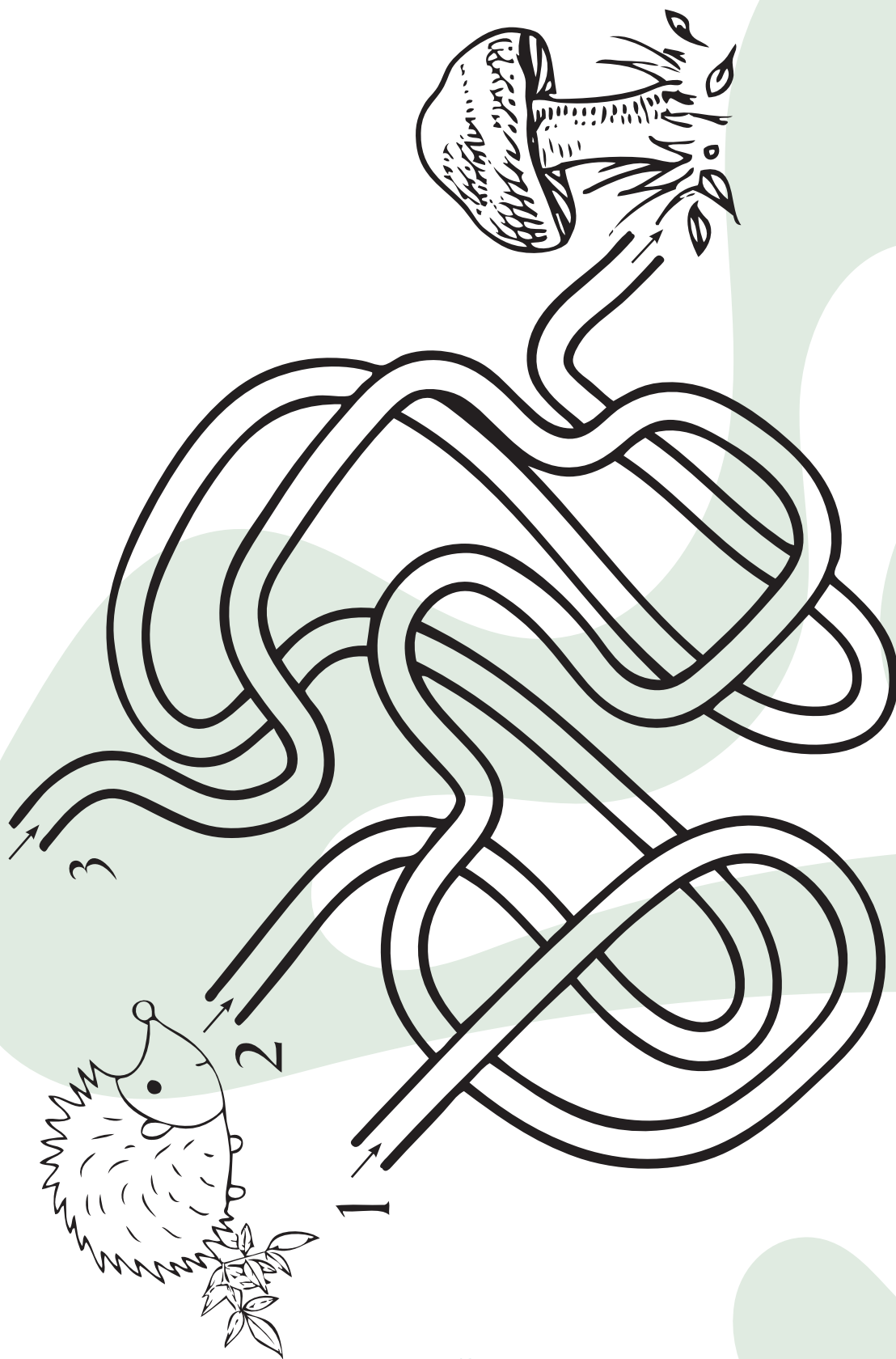

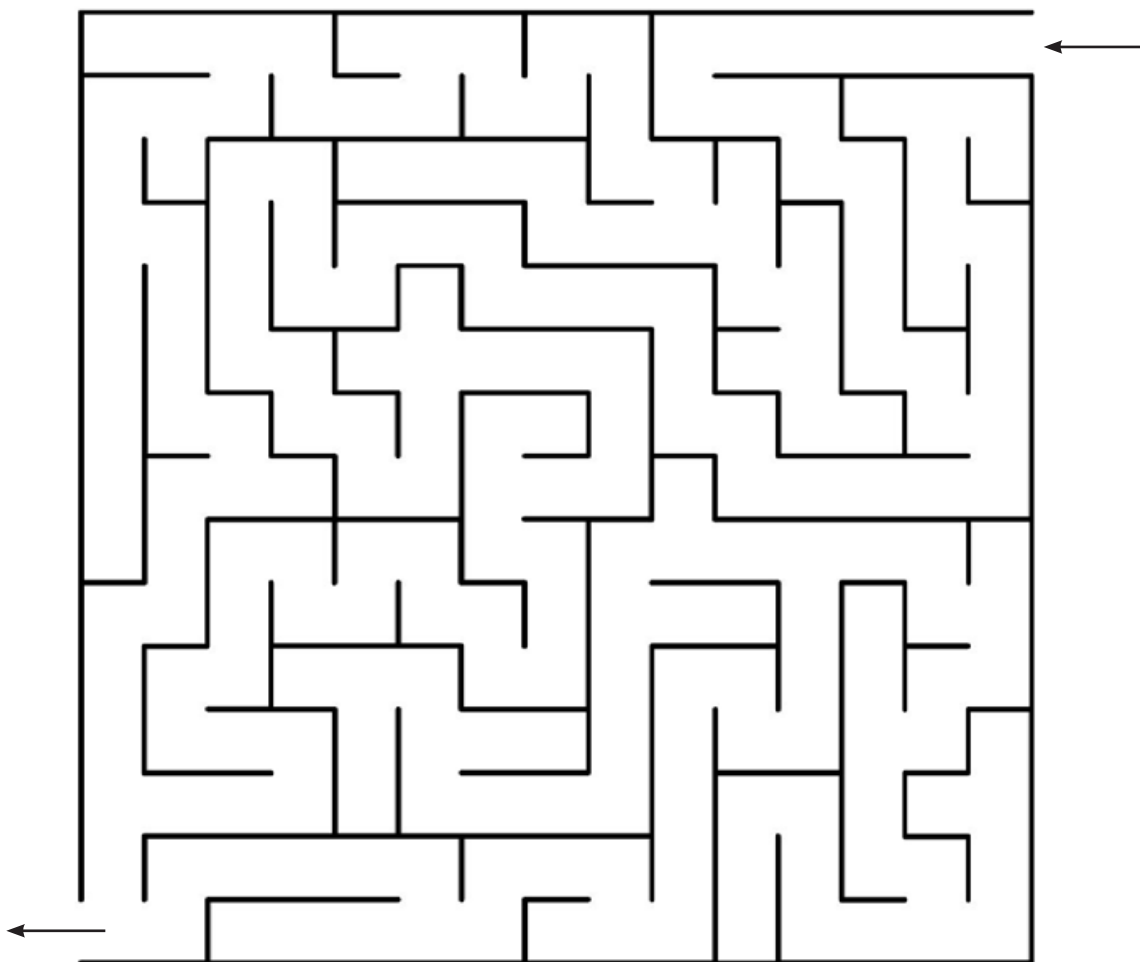
SPRÓBUJ ROZSZYFROWAĆ WYRAZY.

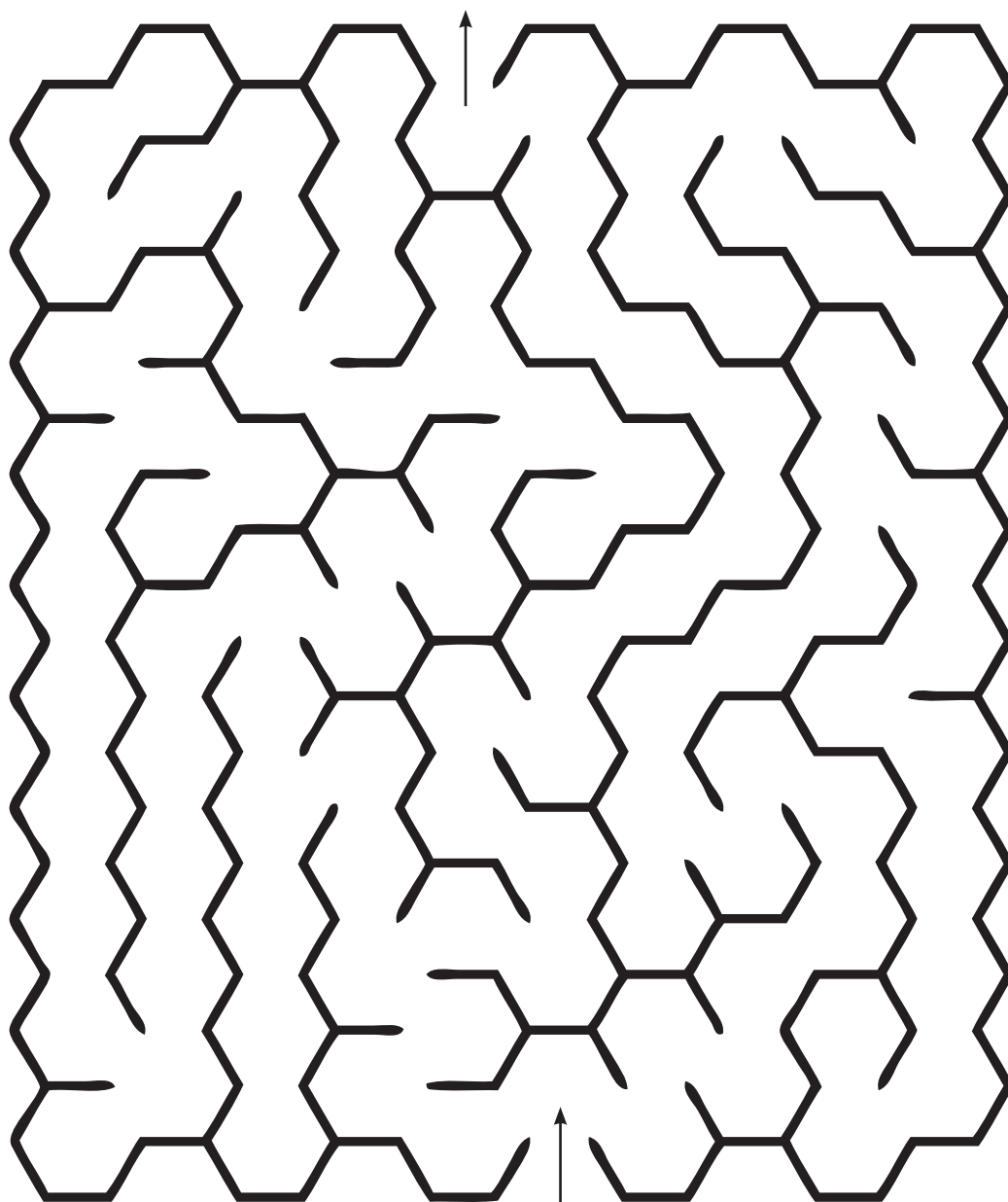
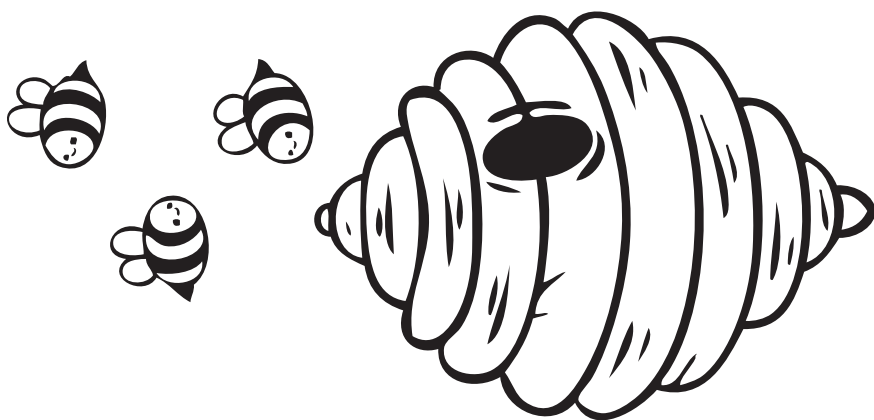
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Ą	B	C	Ć	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł

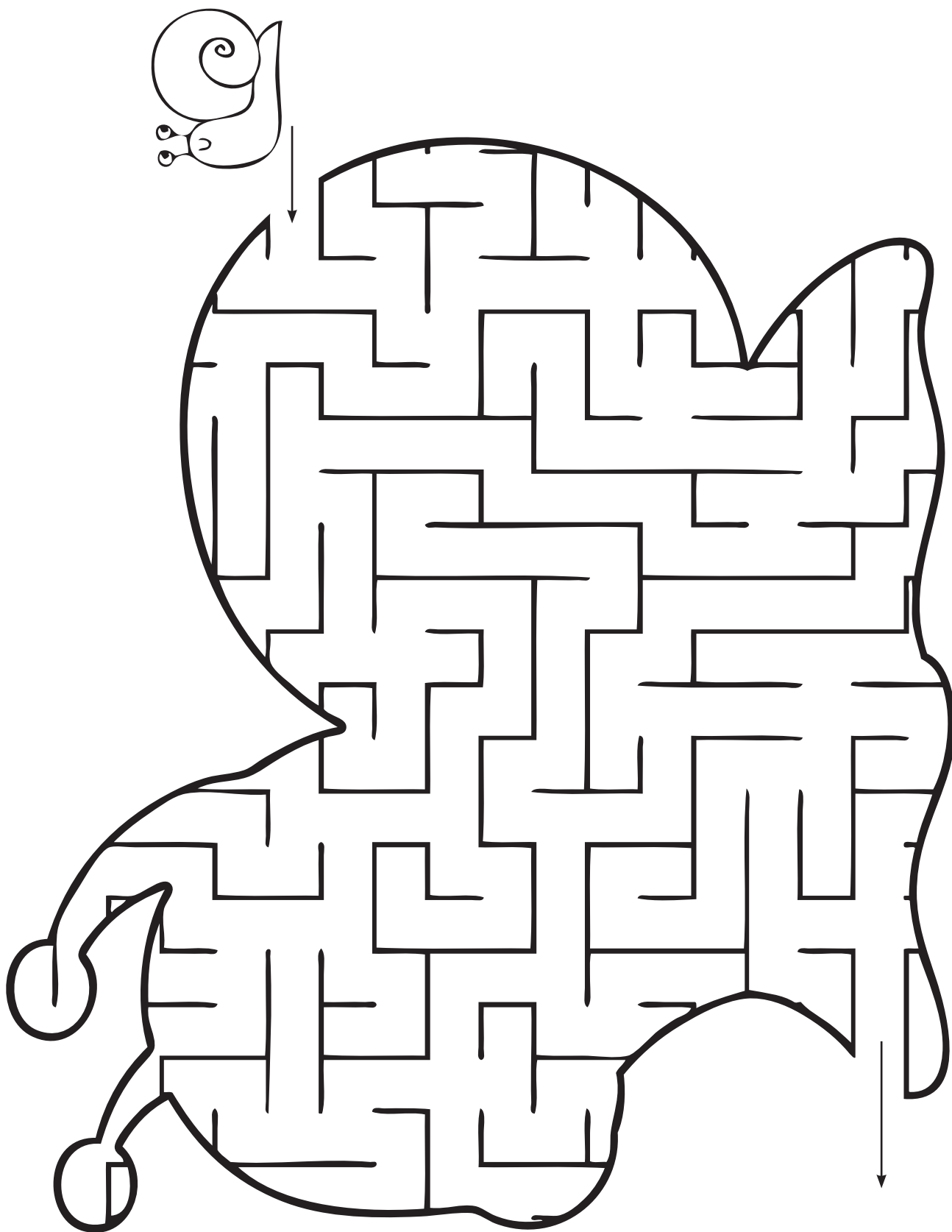
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
M	N	Ń	O	Ó	P	R	S	Ś	T	U	W	Y	Z	Ż	ź

- Ptak lub grzyb: 14-1-18-12-1.....
- Rzeka lub choroba: 20-6-23-1.....
- Czarny lub biały: 3-20-4-12-1-18.....
- Niemy lub krzykliwy: 16-1-3-8-6-31.....
- Jedna wiosny nie czyni: 13-1-24-14-21-16-14-1.....
- Pająk: 14-23-30-29-32-1-14.....
- W lesie i w kurniku: 14-27-23-14-1.....
- Majętny ptak: 3-20-10-1-26-14-1.....
- „Ognisty” ptak: 22-16-20-17-29-14-21-28-14-1.....
- Szara lub zielona: 23-20-22-27-4-11-1.....
- Owad lub utwór Adama Mickiewicza: 25-28-12-26-7-30-12-1-18-14-1.....
- Ssak lubiący zajęcia domowe: 24-30-20-22-22-23-1-4-30.....
13. Żona wilka: 28-1-6-7-23-1.....
- Nietoperz: 14-1-23-15-12-14-17-1-15-27-26-14-12.....
- Ptak o charakterystycznym wyglądzie: 10-23-27-3-20-6-30-12-21-3.....

**NA TERENIE GMINY JEMIELNO ŻYJĄ BOBRY. W WIELU MIEJSCACH
MOŻESZ ZOBACZYĆ ŚLADY ICH DZIAŁALNOŚCI,
NA PRZYKŁAD POMIĘDZY ŚLESZOWEM A RYCZENIEM.**

☞ Pokoloruj obrazek i poznaj bliżej tego niezwykłego architekta, który dorasta do 100 cm długości, może ważyć nawet do 30 kg, a jego ogon pokryty jest łuskami tak jak u ryb.

ROZWIĄŻ TEST, A DOWIESZ SIĘ WIĘCEJ O RYBACH. ZAZNACZ JEDNĄ ODPOWIEŹ.

—✎ Wskaż gatunki ryb:

karp, linka, jesion, szczupak, sandań, grążel, sum, okoń, sandacz

1. Do oddychania służą rybom:

- płuca
- skrzela
- przepony

2. Ciało ryby pokrywają:

- pióra
- łuski
- piegi

3. Ciało ryby podzielone jest na:

- ości, skórę i ciało migdałowate
- głowę, tułów i ogon
- mózgowie, tułów i ogon

4. Ryby występują:

- w wodach słonych
- w wodach słodkich
- we wszystkich rodzajach wód

5. Ryby żyją w:

- stawie, jeziorze, rzece i potoku
- oceanie, kałuży, bagnie i torfowisku
- basenie, strumieniu, wodospadzie i dolinie

6. Stado ryb to:

- ławica
- team
- rafa

7. Nauka o rybach to:

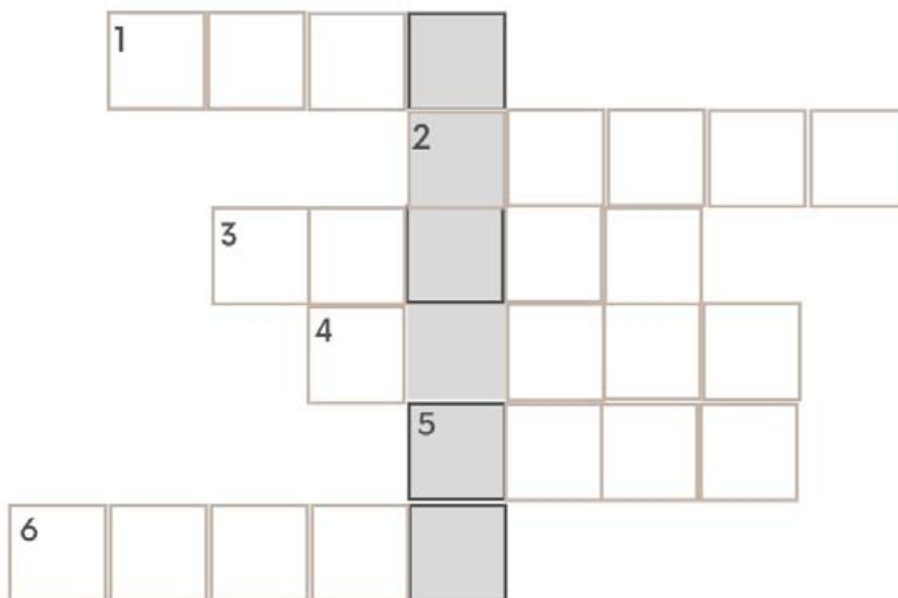
- introligatorstwo
- ichtiologia
- interpunkcja

8. Jaja ryb to:

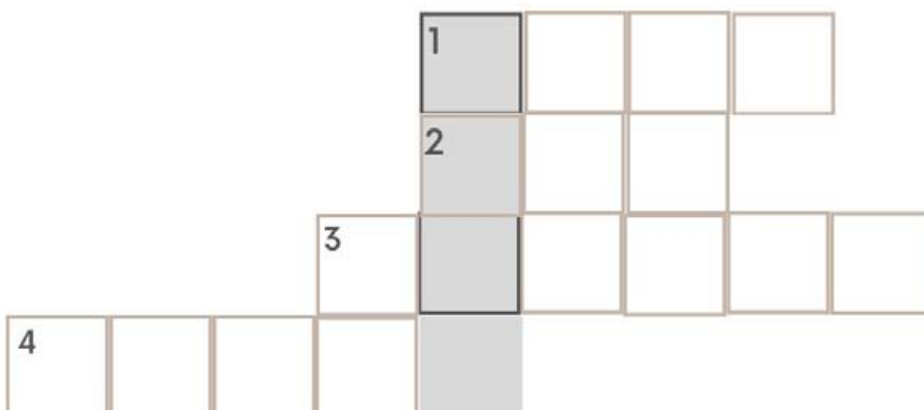
- algi
- skrzek
- ikra

CZAS NA KRZYŻÓWKI!

1. Ryba na wigilijnym stole
2. Rybia w portfelu, przyciąga pieniądze
3. Odra, Wisła lub Warta
4. Do biegu, gotowi,.....!
5. Ukryta pod symbolem H₂O
6. Do łowienia ryb

1. Praca rolnika, ciężka na ugorze
2. Mechaniczny lub w zaprzęgu
3. Przed niedzielą
4. Przeciwnieństwo nocy

ŁĄKI STANOWIĄ JEDEN Z CHARAKTERYSTYCZNYCH ELEMENTÓW KRAJOBRAZU GMINY JEMIELNO.

Łąka to rozległy teren, który porastają trawy i zioła. To także miejsce, w którym żyją różne zwierzęta.
Sprawdź czy znasz mieszkańców łąki!

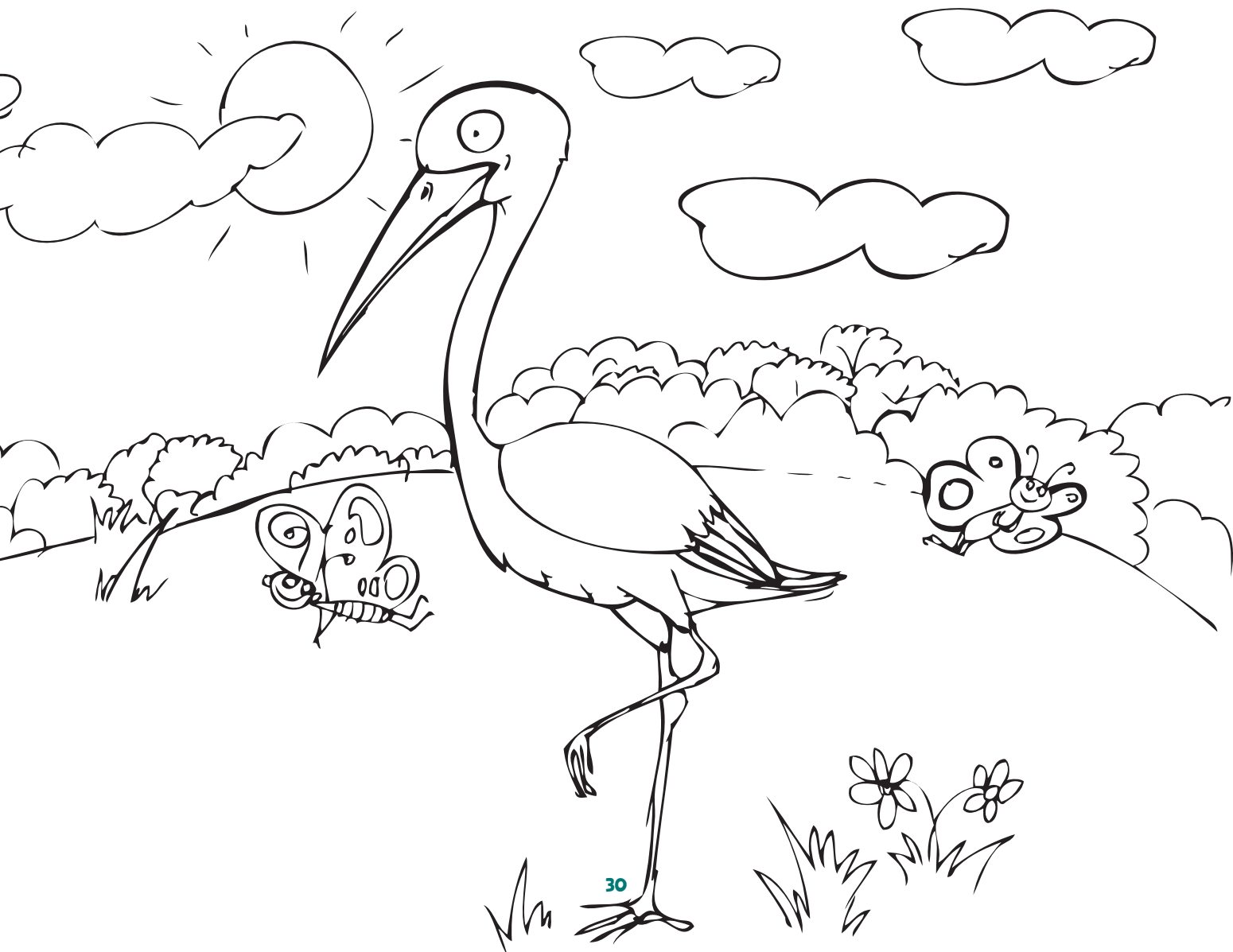
1. Na łące rosną:

- a) brzoza, porzeczka, nasturcja
- b) tulipan, piwonia, cynia
- c) koniczyna, tymotka łąkowa, mniszek

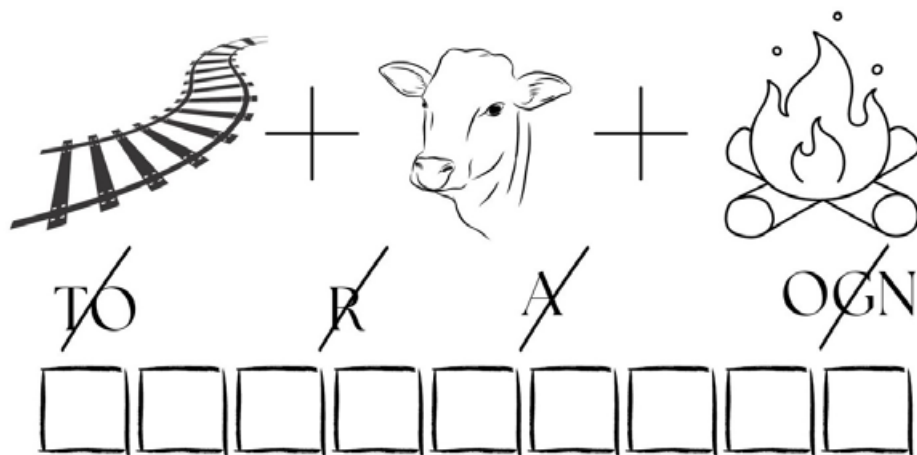
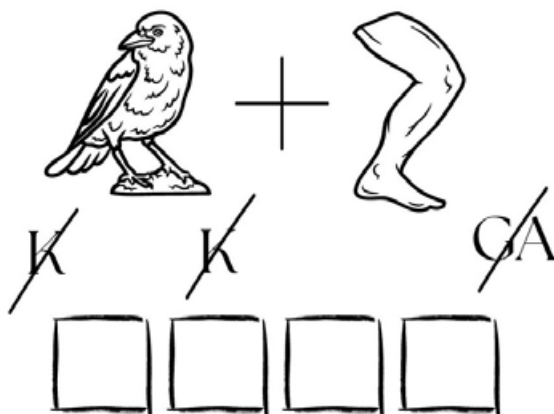
2. Na łące żyją:

- a) lis, dzięcioł, wilk
- b) pasikonik, świerszcz, kret
- c) bóbr, jenot, wiewiórka

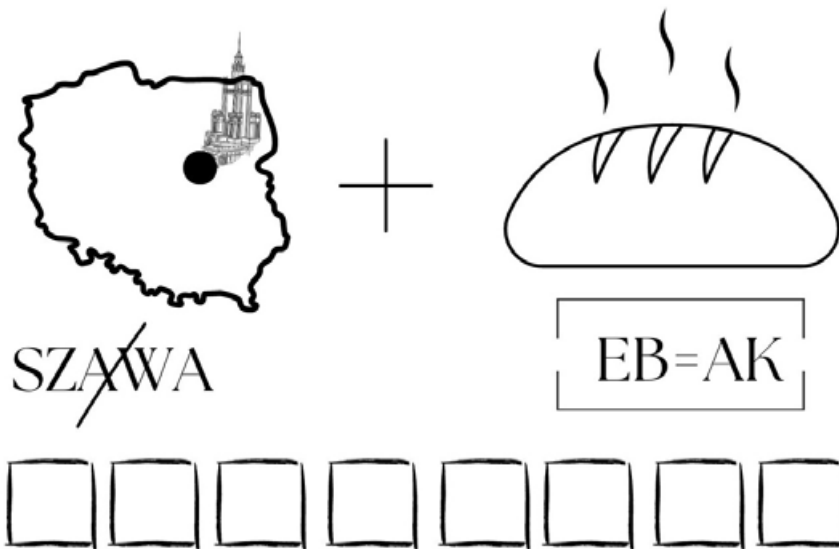
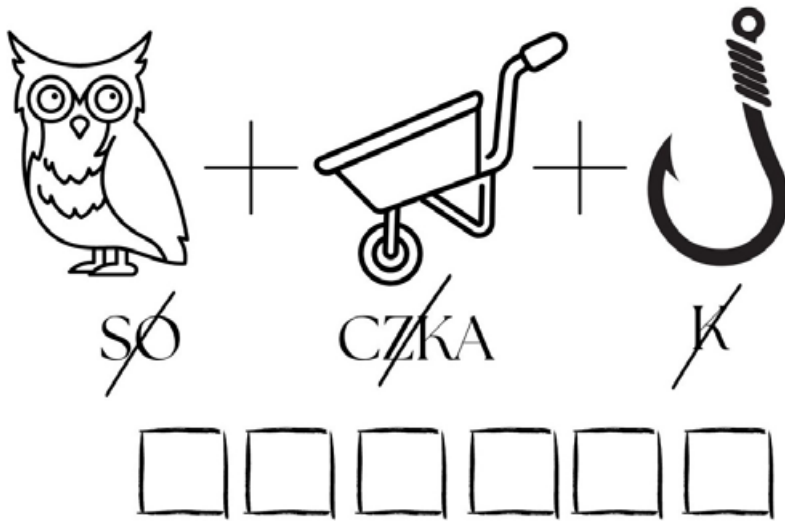
– ✎ Zadanie: dorysuj innych, znanych Ci mieszkańców łąki

ROZWIĄŻ REBUSY

ROZWIĄŻ REBUSY

ROZWIĄZ REBUSY

+

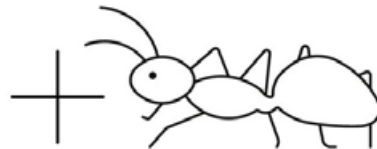
~~RA~~

KA=NIK

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

+

~~W~~

EG+CZ

~~MR~~

□ □ □ □ □ □ □ □ □ □

CO INTERESUJĄCEGO MOŻEMY ZROBIĆ W DOMU?

Przygotuj doniczkę na roślinki.

Poproś mamę lub poszukaj w domu pustego plastikowego pojemnika (np. po ciasteczkach). Wykonaj otwory na spodzie. Możesz poprosić o pomoc tatę, dziadka lub starszego brata. Następnie nadaj pojemnikowi nowy wygląd według własnej wyobraźni: możesz go pomalować, ozdobić wstążeczką, sznurkiem, tasiemką – spróbuj przy tym wykorzystać materiały, które nie są już potrzebne innym domownikom. Możesz dokleić kolorowe elementy, materiały lub papierki po cukierkach. Pamiętaj, aby zapytać właściciela danej rzeczy o zgodę przed jej użyciem. W ten sposób nadasz drugie życie niepotrzebnym przedmiotom i uzyskasz wyjątkową doniczkę. Gdy doniczka jest już gotowa, możesz posadzić w niej roślinę lub wysiać nasiona. Pamiętaj o podlewaniu!

Zakładka do książki.

Potrzebne materiały: kartka z bloku technicznego, może być kolorowej, arkusz mocnej tektury formatu A4, flamastry lub farby akwarelowe, sprasowane wysuszone rośliny lub liście, klej, nożyczki, linijka, kawałek ozdobnej tasiemki, koraliki, szeroka taśma klejąca

Wykonanie:

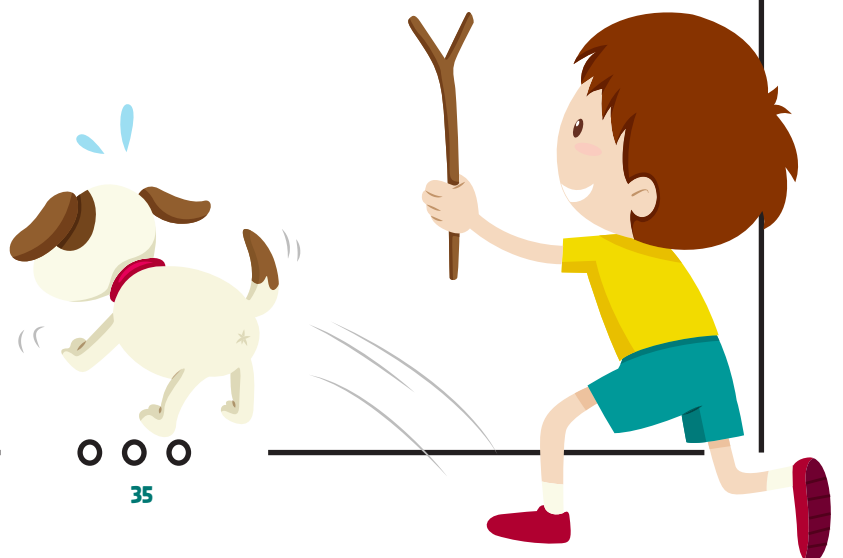
- narysuj na kolorowej tekturce prostokąt o wymiarach 12 cm na 5 cm, z zakończeniem w kształcie strzałki i wtnij go
- pomaluj powstałą zakładkę flamastrami lub farbami. Narysuj dowolne ornamenty tak by pasowały do Twoich kwiatów
- połóż na zakładce suszone kwiaty lub listki i przyklej je mocno klejem
- możesz okleić całą zakładkę szeroką taśmą klejącą, aby roślinki nie uległy zniszczeniu i naklej zakładkę na większy arkusz tekturki w innym kolorze lub błyszczącej
- wtnij dziurkę w górnej części zakładki, przeciągnij tasiemkę i mocno zwiąż
- dodatkowo możesz nawlec koraliki na tasiemkę i zawiązać koniec tasiemki (lub przyczepić na sznurku mały pasek z niezapominajkowym hasłem)

TO MIEJSCA NA TWÓJ WYMARZONY OGRÓD!

Gdy na zewnątrz jest zimno lub pada, i tęsknisz za wiosną i słońcem, możesz spróbować zaprojektować swój wymarzony ogródek!

Wystarczy Ci do tego kartka, kawałek tektury, brystolu itp. i coś do rysowania. Jeśli masz inne materiały (plastelina, farbki, flamastry itd.), śmiało po nie sięgnij i stwórz pracę, która sprawi, że pochmurne jesienne dni nie będą już takie smutne. Czy w Twoim ogrodzie znajdzie się miejsce również dla zwierząt? A może jeszcze żadnych nie dostrzegłeś? Wakacyjne dni wykorzystaj na obserwację!

KUCHNIA RÓWNIEŻ MOŻE OKAZAĆ SIĘ MIEJSCEM, W KTÓRYM DOWIESZ SIĘ WIELU CIEKAWYCH RZECZY!

Jeśli znajdziesz np. orzechy włoskie, laskowe, pestki dyni, gorczycę i ziarna słonecznika, będziesz mógł zrobić test i sprawdzić czy Twoi domownicy są w stanie rozpoznać obiekty.

Wrzuć wszystkie nasiona do ciemnego woreczka lub małej poszewki (tak, aby nie było widać co jest w środku), następnie zaproś domowników aby poprzez dotyk zgadywali co się kryje w woreczku.

Ten kto odgadnie najwięcej rodzajów nasion - wygrywa!

A może to Twoja wiedza zostanie przetestowana?

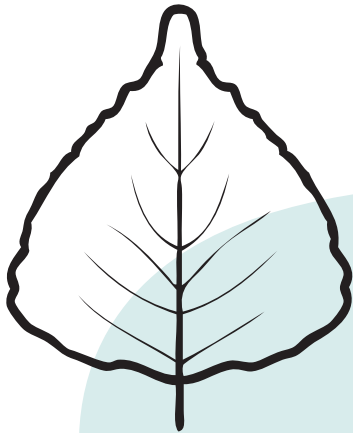

JAKIE DRZEWA ROSNĄ W TWOJEJ OKOLICY?

Drzewa są bardzo ważnym elementem otaczającej nas przyrody. Przynoszą nam mnóstwo korzyści. Zapewniają wszystkim istotom żywym konieczny do życia tlen. Latem możemy schronić się w ich cieniu, a zimą chronią nas przed wiatrem, co zapobiega wychładzaniu budynków i zmniejsza koszty ogrzewania. Drzewa również wpływają na poprawę jakości gleby, ponieważ powodują, że może pochłaniać większe ilości wody. Czy wiesz jakie drzewa rosną w Twojej okolicy?

☞ Potrafisz rozpoznać ich liście i je nazwać? Podpisz rysunki liści.

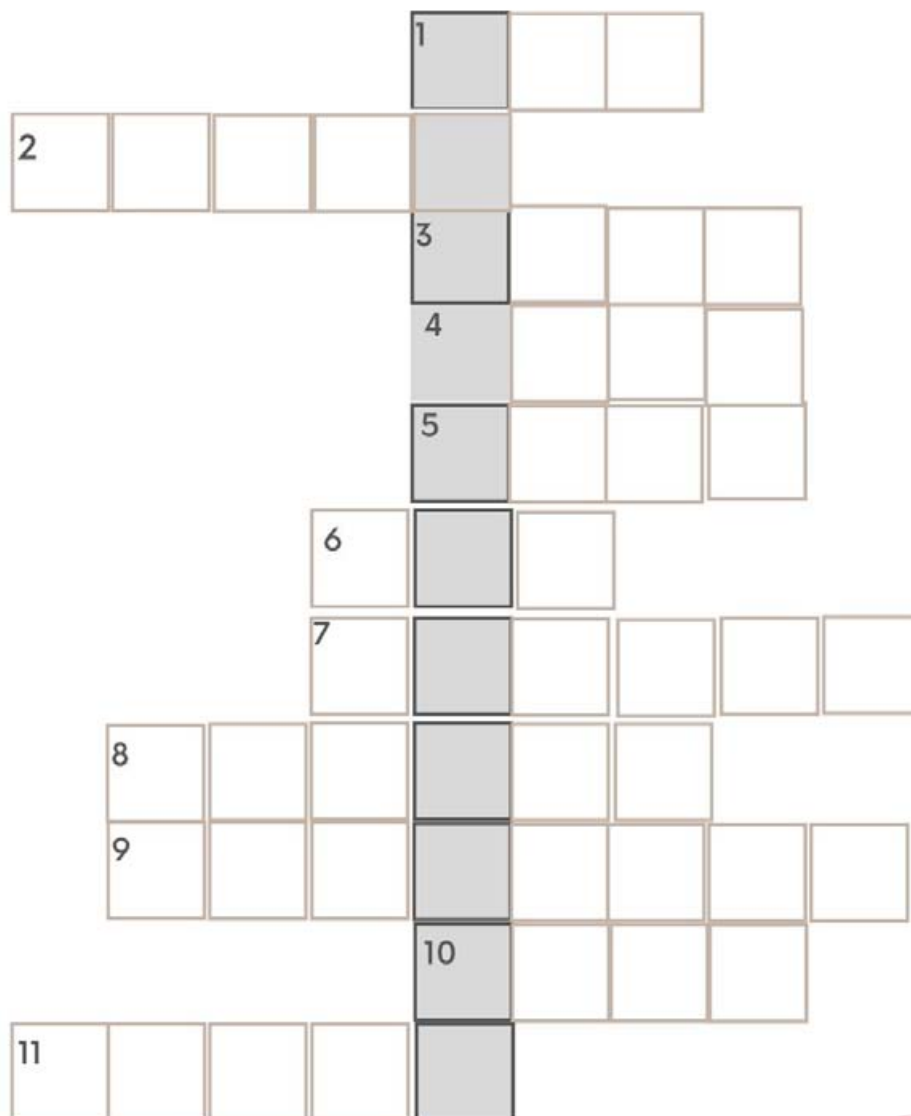
JAKIE DRZEWA ROSNĄ W TWOJEJ OKOLICY?

CZAS NA KRZYŻÓWKĘ!

1. Szypułkowy, np. Bartek.
2. Jabłka, banany, jagody, gruszki i wiele innych.
3. Na nich buty.
4. Mieszka w lesie, ma szablę, choć nie jest rycerzem.
5. Kwiat lub imię dziewczynki.
6. Chodzi w butach, odważny przyjaciel słynnego ogra.
7. „Akademia Pana ...”
8. Nosi ją król, ma ją także drzewo.
9. Słynne ptaki z Madagaskaru, wśród nich Kowalski.
10. Liście sosny.
11. Różowa świnka, bohaterka bajki.

SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ!

Zapraszamy na mały test Twojej wiedzy. Nie martw się, jeśli będziesz mieć kłopot z niektórymi pytaniami, wszystkie odpowiedzi znajdziesz na końcu książeczki.

1. Lista gatunków zagrożonych wyginięciem to:

- a) Natura 2000
- b) Czerwona Księga
- c) Biuletyn Odrzański

2. Bociany odlatują na zimę do:

- a) Australii
- b) Europy Zachodniej
- c) Afryki

3. Skrzek to jaja:

- a) ważki
- b) żaby
- c) ryby

4. Zwierzę, które posiada płaski pokryty łuskami ogon to:

- a) borsuk
- b) suseł
- c) bóbr

5. W jaki sposób jest oznaczony pomnik przyrody:

- a) pieczętką
- b) banerem
- c) tabliczką

6. W której z wymienionych miejscowości znajdowała się kiedyś szkoła ?

- a) Piskorze
- b) Psary
- c) Czeladź Mała

7. W którym roku Gminę Jemielno dotknęła wielka powódź?

- a) 1990
- b) 2000
- c) 1997

8. Paśnik to:

- a) dawniej zamrażarka
- b) konstrukcja do dokarmiania zwierząt
- c) śniadaniówka

9. Starorzecze to:

- a) miejsce, w którym niegdyś robiło się pranie
- b) lokalna gwara
- c) część dawnego koryta rzek

ZADANIE: UŁÓŻ ZDANIA Z PONIŻSZYCH WYRAZÓW.

1. naszym, i, jest, największym, przyroda, bogactwem, dumą

.....

2. zaśmiecaj, środowiska, nie

.....

3. gatunki, na, Jemielno, terenie, liczne, zwierząt, i, występują, roślin, gminy, chronionych

.....

4. ostrożnym, zbieraniu, grzybów, być, przy, należy

.....

5. Odry, to, Barycz, dopływy, Jezierzycza, i

.....

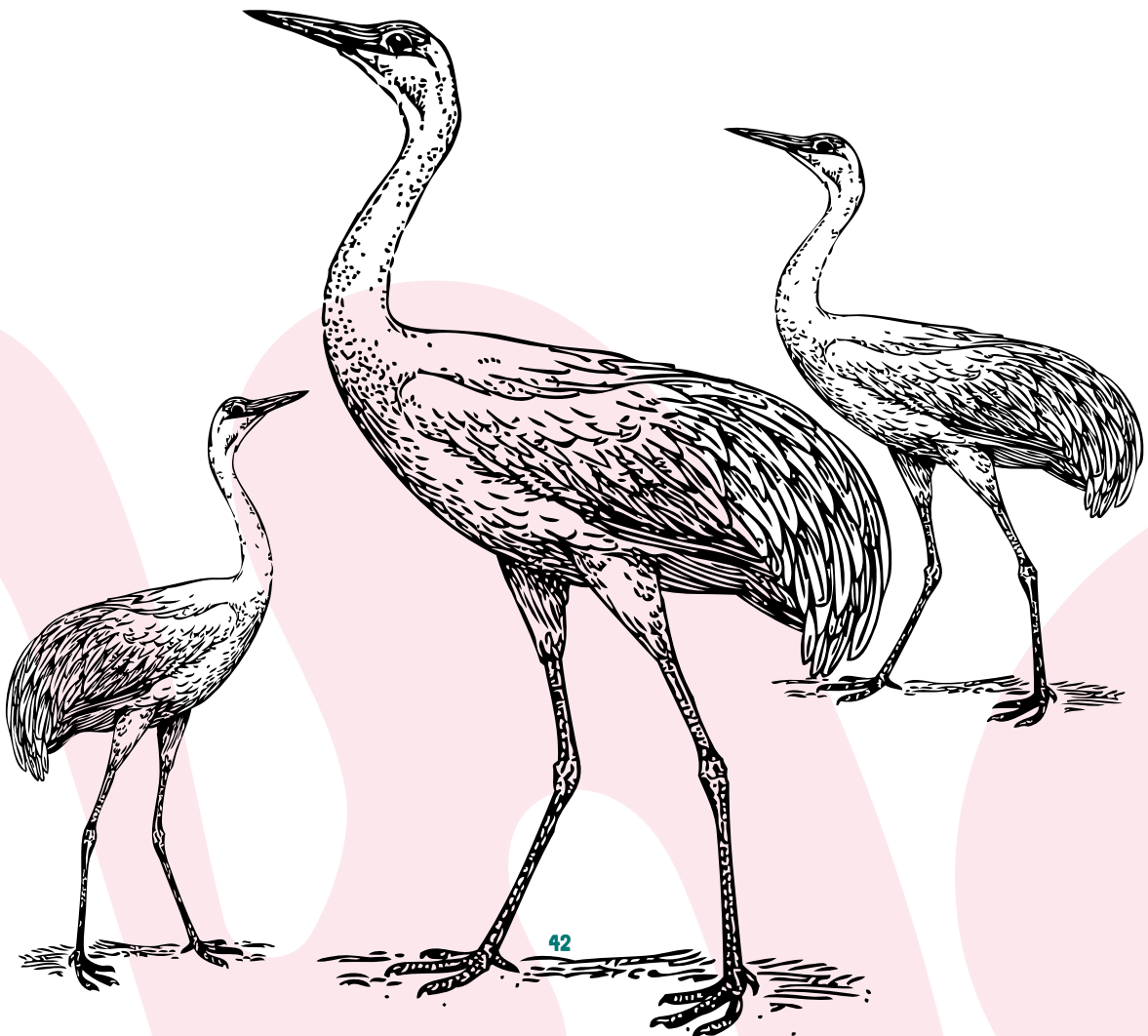
6. Siebie, środowisko, chroniąc, chronimy

.....

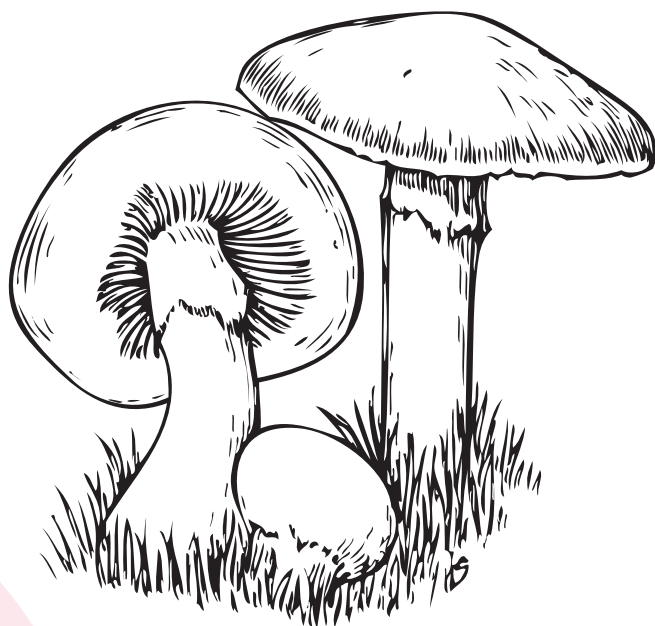
PRAWDA CZY FAŁSZ? ZAZNACZ PRAWIDŁOWĄ ODPOWIEDŹ.

1. Odra jest drugą, co do wielkości rzeką w Polsce.
PRAWDA FAŁSZ
2. Turkuć podjadek to najczęściej spotykany na terenie Gminy Jemielno gatunek nietoperza.
PRAWDA FAŁSZ
3. Gmina Jemielno sąsiaduje z gminami: Góra, Wąsosz, Żmigród, Wińsko, Rudna i Niechlów.
PRAWDA FAŁSZ
4. W „Potopie” Henryka Sienkiewicza pojawia się wzmianka o łęgach odrzańskich.
PRAWDA FAŁSZ
5. Ścieżka przyrodnicza „Bieliszowska kropla” jest zamkniętą pętlą, przypominającą kroplę wody.
PRAWDA FAŁSZ
6. Na terenie Gminy Jemielno rośnie platan klonolistny o obwodzie 635 cm.
PRAWDA FAŁSZ
7. Żurawina to osobnik żeński żurawia zwyczajnego.
PRAWDA FAŁSZ

PRAWDA CZY FAŁSZ? ZAZNACZ PRAWIDŁOWĄ ODPOWIEŹ.

1. W Piotrowicach Małych znajdują się ruiny barokowego dworu z XVIII w.
PRAWDA FAŁSZ
2. Kanał Uszczonowski rozpoczyna swój bieg na terenie Gminy Jemielno i wpływa do Baryczy na terenie Gminy Niechlów.
PRAWDA FAŁSZ
3. Na terenie Gminy Jemielno funkcjonowała niegdyś przeprawa promowa.
PRAWDA FAŁSZ
4. Gmina Jemielno należała do dawnego województwa leszczyńskiego.
PRAWDA FAŁSZ
5. Lasy na terenie Gminy Jemielno należą do nadleśnictw Góra Śląska oraz Wołów.
PRAWDA FAŁSZ
6. Miejscowości na terenie Gminy Jemielno położone w bezpośrednim sąsiedztwie Odry to Zawiszów, Czeladź Mała, Piskorze, Luboszyce Małe, Uszczonów, Równa i Luboszyce.
PRAWDA FAŁSZ
7. Wszystkie grzyby rosnące w lesie można zbierać i spożywać.
PRAWDA FAŁSZ
8. Papierki po cukierkach i plastikowe opakowania rozkładają się prędzej niż papier lub skórki owoców i warzyw, i można je wyrzucać wszędzie, ponieważ stanowią naturalny nawóz.
PRAWDA FAŁSZ

POZNAJ WIĘCEJ FAKTÓW O GMINIE JEMIELNO ROZWIĄZUJĄC TEST. TYLKO JEDNA ODPOWIEŹ JEST PRAWIDŁOWA.

1. Najważniejsze kanały na terenie Gminy Jemielno to:

- Kanał Tynica, Kanał Świernia, Kanał Uszczonowski
- Orla, Tynica i Kanał Uszczonowski
- Tynica, Świernia i Barycz

2. Teren Gminy Jemielno obejmuje:

- Obniżenie Ścinawskie i Wzgórza Trzebnickie
- Nizinę Luboszycką i Nieckę Dolnośląską
- Wzgórza Trzebnickie i Wyżynę Gryżycką

3. Kopalnia „Aleksandrówka” z siedzibą w Lubowie wydobywa:

- Złoto
- Siarkę
- Gaz ziemny

4. Do roślin chronionych, występujących na terenie Gminy Jemielno należą:

- kotewka orzech wodny, grzybień biały, robinia akacjowa
- kotewka orzech wodny, chrobotek, grązel żółty
- chrobotek, grązel żółty, lipa

5. Jedyny naturalny wąwóz na terenie Gminy Jemielno zobaczymy, jadąc do:

- Zawiszowa
- Piotrowic Małych
- Równej

6. Opuszczona wioska sąsiadująca z Ostowicami, w której zobaczymy stary sad i ruiny domostw nosi nazwę:

- Kocurki
- Raczki
- Zawiszów

7. Do leśnej kapliczki wzniesionej w miejscu dawnej wioski najbliższej mają mieszkańcy:

- Kietłowa
- Smolnego
- Daszowa

8. Pomiędzy Smolnym, a Bieliszowa znajduje się:

- Dawny cmentarz z kaplicą
- Miejsce, w którym rycerz Olaf Smolny stoczył walkę z Bolkiem Wąsatym
- Pozostałości dawnej kuźni i mogiła kowala

WSKAŹ, CZEGO ROŚLINA POTRZEBUJE DO ŻYCIA

drożdże, woda, cukier, mleko, odpowiednia temperatura, żelatyna, światło, suplementy

ZNAJDŹ I ZAZNACZ WYRAZY OZNACZAJĄCE CZTERY WARSTWY (PIĘTRA) LASU

ściółka, szuwary, makao, runo, torfowisko, mrowisko, podszyt, kosodrzewina, korony drzew, ściernisko, rykowisko, wrzosowisko, tropy, żońta, chlorofil, legowisko

ZAZNACZ KOLOREM ŻÓŁTYM ROŚLINY MIODODAJNE

bratek, tulipan, facelia, stokrotka, wrzos, paproć, tymianek (macierzanka), eukaliptus, skrzydłokwiat, lipa, rumianek, koniczyna, szałwia

CZY ZNASZ WYLICZANKI, PIOSENKI I WIERSZYKI, W KTÓRYCH WYSTĘPUJĄ ZWIERZĘTA?

— Spróbuj uzupełnić brakujące słowa.

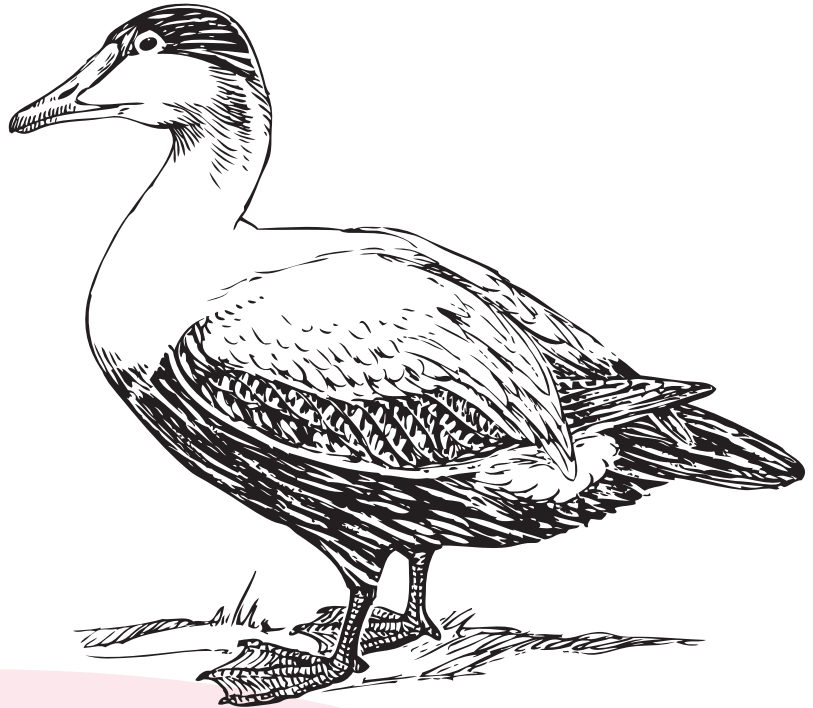
..... kaszkę warzyła,
Dzieci swoje karmiła...
Na zielonej łące, raz, dwa, trzy,
pały się raz, dwa, trzy.
A to była pierwsza zwrotka,
teraz będzie druga zwrotka...

Nad rzeczką opodal krzaczka
Mieszkała-dziwaczka,
Lecz zamiast trzymać się rzeczki
Robiła piesze wycieczki

Idzie nieborak,
Jak uszczypnie, będzie znak!

A lin szydzi: „Panie,
w sumie pan niewiele umie!”

..... kuka,
chłopiec panny szuka.

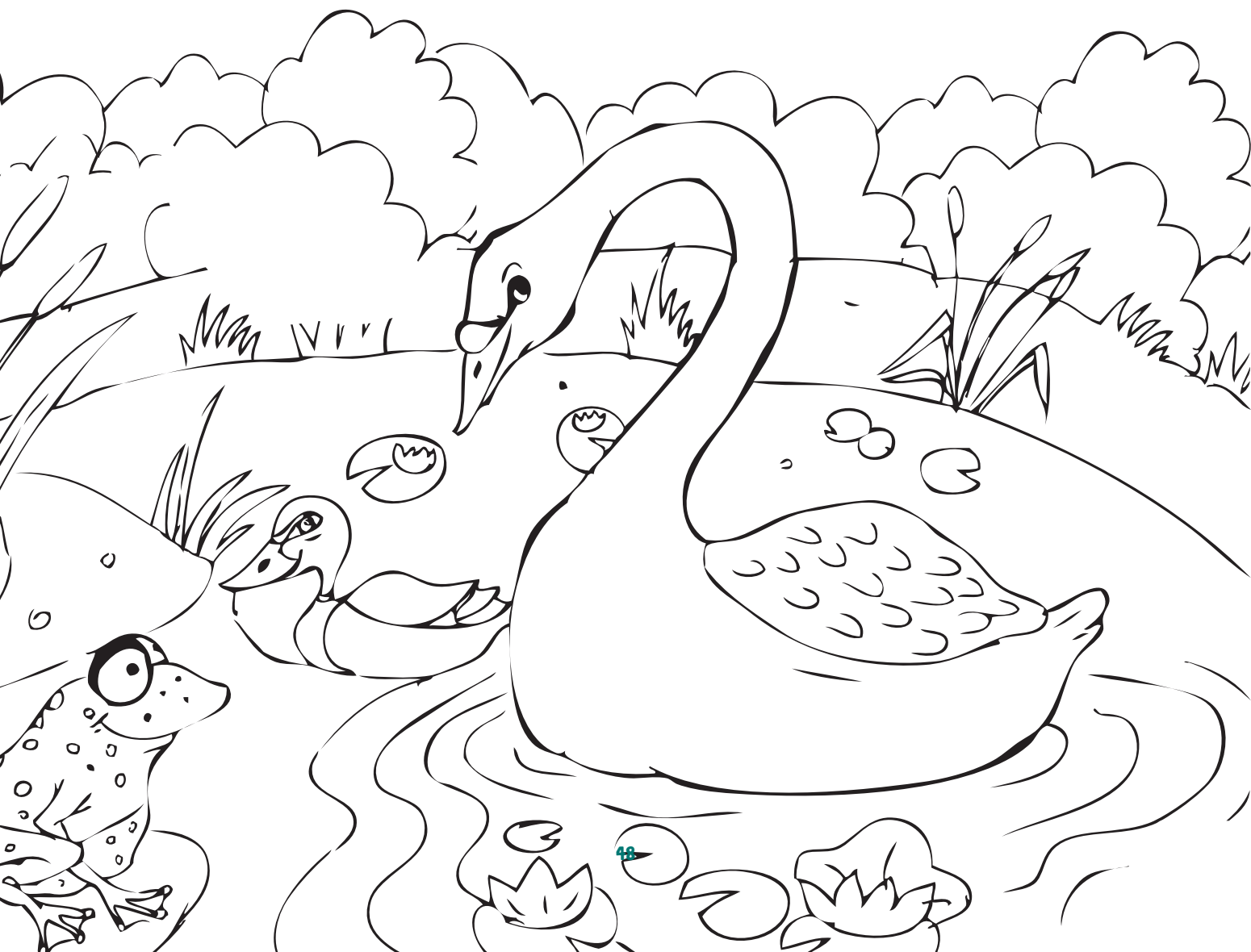
CZY ODGADNIESZ BOHATERÓW ZAGADEK?

Stoi panienka w zielonej sukience,
Kiedy cię poparzy, nie chcesz tego więcej.

Mam zielone liście i koral czerwony,
Moją biżuterią każdy zachwycony.

Umiem głośno kumkać, mieszkam sobie w stawie,
Gdy spotkam bociana, bywa nieciekawie.

Jestem znana z fraszek, może i z podwórka,
W moje kwiaty pszczoły chętnie dają nurka.

ZNAJDŹ UKRYTE W KAŻDEJ LINIJCE SŁOWA:

HGMFNGHDGHHKOTEWKABNVBNCBXMVBX
OOOOBVMNVVCXZFGFXDGFORZECHYUYOOLF
FHFHHJFFGHDHDWODNYJJKHJHKJGHJFHJFFHKHGF

GTRFDREAARYIUTIUGGKGLIPAJKHKJHVBNNNVBXZAE
FSJGFXNMVBCSZEROKOLISTNAKJJTYUIOPKMNCGFDX
JKHHKJJWJEMIELNIEQWERTGFDSA ZXC VBNMLKJHFDSDJI

ZXSDEREWAVBHYPOMNIKOWYMKOIHHGFFGHHH
DĄBVCXZASDFGHJKLOPOIUYTREWASDFGHJJKKNBVC
BNMBMJKHHJKSZYPUŁKOWYNHYUJMKITGBVFRED

RTYREWERTUIROZLEWISKOIYJMBNBVBVCBCVVBVB
VBHIOPOKMNHFDXDDERTYPODWERTYTREWERTTYU
HGFDSIRZĄDZAMIGFHJJJJGHC VBNMMKIOLJBVCXZAS

VFKJRIBIELISZOWSKAJNAWRKULHFIUEAJR
CJNNWJFHEURHGERKNGKIDIUGRKROPLADGJJJJ

NAZWIJ JEDNYM WYRAZEM PODANE GRUPY ZWIERZĄT

żółw, jaszczurka, żmija, zaskroniec

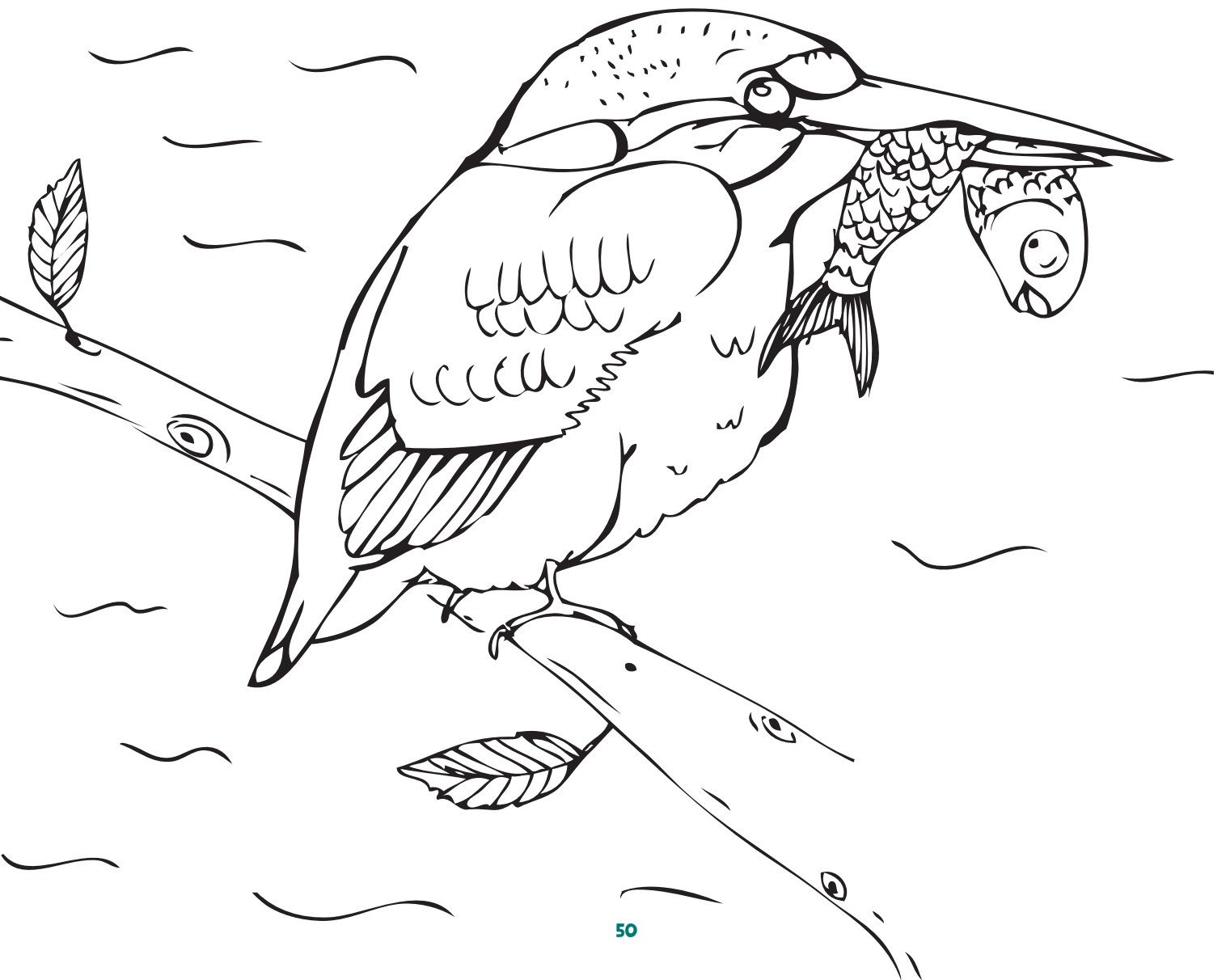
żaba, salamandra, ropucha, traszka

czapla, zimorodek, bielik, kos

karaś, lin, szczupak, sum to

borsuk, wiewiórka, zając, wilk.....

Chrabąszcz majowy, mucha domowa, paż królowej, pasikonik

**KĄŻDY DOM ZWIERZĘCIA NAZYWA SIĘ INACZĘJ,
POŁĄCZ LOKATORÓW Z MIESZKANIEM:**

Wiewiórka i dzięciół

gawra

Bocian

nora

Mrówki

ul

Pszczoły

dziupła

Niedźwiedź

gniazdo

Borsuk

mrowisko

CZY WIESZ JAK NALEŻY ZACHOWYWAĆ SIĘ W LESIE?

–✎ Zaznacz zielonym kolorem zdania, które są prawdziwe.

1. W lesie nie wolno rozpalać ognisk, ponieważ może dojść do pożaru i las spłonie.
2. W lesie wolno rozpalić ognisko, aby zwabić zwierzęta, które lubią blask ognia, i móc je pogłaskać.
3. Podczas leśnych spacerów należy zachowywać się cicho, aby usłyszeć o czym szumią wierzby.
4. Wędrując przez las, należy zachowywać ciszę, aby nie płoszyć jego mieszkańców.
5. W lesie należy spuścić psa ze smyczy, aby mógł zażyć ruchu, co wpłynie pozytywnie na jego kondycję i samopoczucie.
6. Podczas leśnych spacerów z psem nie wolno spuszczać go ze smyczy.
7. Będąc w lesie, śmieci zakopujemy w ziemi lub ukrywamy pod warstwą liści.
8. W lesie nie wolno zostawiać śmieci!
9. Podczas grzybobrania zbieramy grzyby jadalne, a wszystkie inne niszczymy, aby nie zmyliły innych grzybiarzy.
10. Podczas zbierania grzybów zbieramy grzyby jadalne, a pozostałe zostawiamy, ponieważ niszczenie grzybów jest karalne i stanowi wykroczenie.
11. Przed kleszczami lub innymi owadami najlepiej ochronią nas eleganckie perfumy oraz odzież koloru brązowego lub czarnego.
12. Aby uniknąć pogryzienia podczas wędrowki przez las, należy mieć na sobie bluzę lub koszulę z długim rękawem oraz długie spodnie.
13. Las to znakomite miejsce na przejażdżkę samochodem lub motocyklem. Samochód jest rozwiązaniem najczęściej polecanym, ponieważ można podziwiać przyrodę i nie bać się spotkania z groźnym zwierzęciem, np. wilkiem lub dzikiem.
14. Wjazd do lasu samochodem, motocyklem lub quadem jest zabroniony! Wyjątek stanowią drogi publiczne lub drogi leśne, odpowiednio oznakowane.
15. Nocleg w lesie to wspaniały sposób na spędzenie wolnego czasu, a co najważniejsze – namiot można rozłożyć w dowolnym miejscu, konieczne jest jedynie suche podłoże.
16. Nocleg w lesie to wspaniały sposób na spędzenie wolnego czasu i kontakt z naturą, ale biwakować można tylko i wyłącznie na obszarze do tego wyznaczonym.
17. W lesie nie wolno niszczyć ptasich gniazd i lęgowisk. Nie wolno również wybierać ptasich jaj i piskląt.
18. Jeśli podczas wędrowki po lesie znajdziesz ptasie gniazdo, możesz zabrać je do domu na pamiątkę. Jeśli w gnieździe są jaja lub pisklęta, również możesz je wziąć.

GMINĘ JEMIELNO I JEJ PRZYRODĘ ZNASZ Z PEWNOŚCIĄ BARDZO DOBRZE. A CZY WYKAŻESZ SIĘ ZNAJOMOŚCIĄ ORTOGRAFII?

☞ *Sprawdź swoje umiejętności i uzupełnij pisownię wyrazów.*

Ptaki _____

- a. ba...ant (ż/rz)
- b. k...ropatwa (u/ó)
- c. ...uraw (ż/rz)
- d. je...yk (ż/rz)
- e. ...ołna (ż/rz)

Owady _____

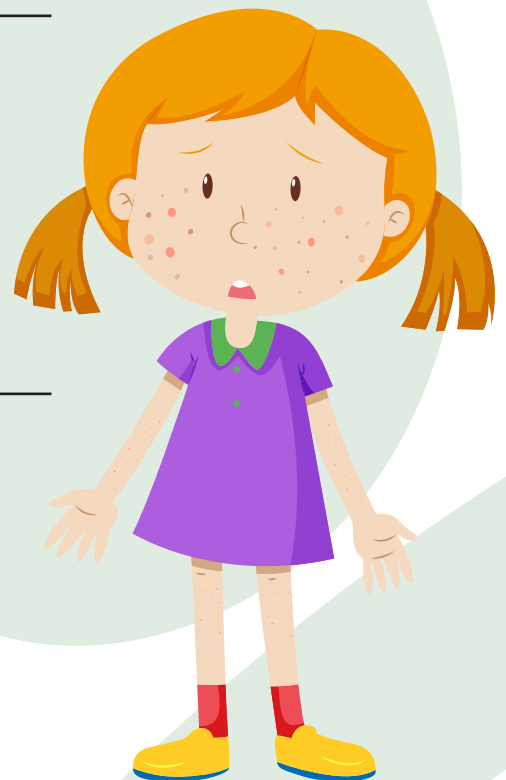
- a. ...rząszcz (ch/h)
- b. p...czoła (rz/sz)
- c. ż...k (u/ó)
- d. kozier...g dębosz (u/ó)
- e. wa...ka (ż/rz)

Ssaki _____

- a. je... (ż/rz)
- b. pi...mak (ż/rz)
- c. t...órz (ch/h)
- d. ryj...wka (u/ó)
- e. b...br (u/ó)

Płazy i gady _____

- a) ropu...a szara (ch/h)
- b) ...mija zygzakowata (ż/rz)
- c) ...aba (ż/rz)
- d) ż...tw (u/ó)
- e) ...ekotka drzewna (ż/rz)

CZY WIESZ, CO POWINNO SIĘ ZROBIĆ Z PRZETERMINOWANYMI LEKAMI? NAPISZ!

.....

.....

.....

.....

.....

A czy wiesz jakie odpady powinny trafiać do pojemników oznaczonych konkretnymi kolorami?

✍ Wymień po pięć przykładów.

Żółty

.....

.....

.....

Niebieski

.....

.....

.....

Zielony

.....

.....

.....

Brązowy

.....

.....

.....

JEDNO PYTANIE, JEDNA PRAWIDŁOWA ODPOWIEŹ. SPRAWDŹ SWOJĄ WIEDZĘ!

1. RECYKLING TO:

- a) Jazda na rowerze w terenie górskim
- b) Segregacja odzieży przed praniem
- c) Pozyskiwanie i ponowne wykorzystywanie surowców wtórnych

2. ZERO WASTE TO:

- a) Popularny batonik o smaku karmelowym lub kokosowym
- b) Zero marnowania - ochrona wszystkich zasobów poprzez odpowiedzialną produkcję, konsumpcję, ponowne wykorzystanie i odzyskiwanie wszystkich produktów, opakowań i materiałów,
- c) Zespół muzyczny z lat 90.

3. KOMPOST TO:

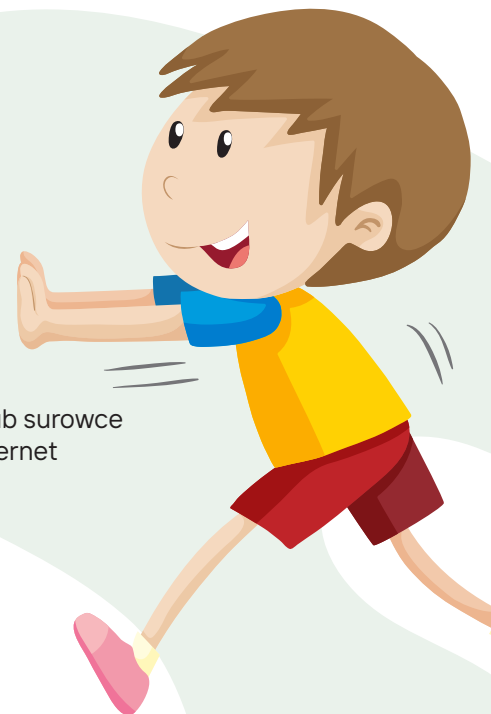
- a) Premierowy odcinek serialu telewizyjnego
- b) Naturalny nawóz organiczny
- c) Sieć kanalizacyjna w każdej miejscowości

4. ZAPYLACZE TO:

- a) Rośliny wywołujące u dzieci, młodzieży i dorosłych reakcję alergiczną
- b) Rodzaj wygodnych butów sportowych
- c) Owady zapylające rośliny uprawne i dzikorosnące

5. UPCYKLING

- a) Przyspieszony kurs nauki języka angielskiego dla zaawansowanych
- b) Ponowne wykorzystywanie odpadów, aby powstały wartościowe dobra lub surowce
- c) Eliminacje do zawodów lekkoatletycznych dla dzieci i młodzieży przez internet

**POKOLORUJ POJEMNIKI NA ODPADY ZGODNIE
Z OPISEM I DOPASUJ DO NICH ŚMIECI**

SPRÓBUJ ROZSZYFROWAĆ HASŁA!

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
A	Ą	B	C	Ć	D	E	Ę	F	G	H	I	J	K	L	Ł

17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32
M	N	Ń	O	Ó	P	R	S	Ś	T	U	W	Y	Z	Ż	Ź

1. 22-12-13-14-23-1-18-22-28-14-8

.....
2. 10-1-25-25-28-12-1-26-16-20

.....
3. 30-1-14-23-8-4-1-13-28-20-6-8

.....
4. 24-7-10-23-7-10-27-13-25-17-12-7-4-12

.....
5. 24-30-1-18-27-13-30-12-7-15-7-19

.....
6. 13-7-6-30-28-1-23-30-29-28-1-12-20-28-20-4-7

Mieszka w Polsce wiosną, latem.
Gąsienice je włochate, bo za nimi wprost przepada.
w cudzych gniazdkach jajka składa.

Gadatliwa, bystrooka,
lubi błyskotki bo to jest ...

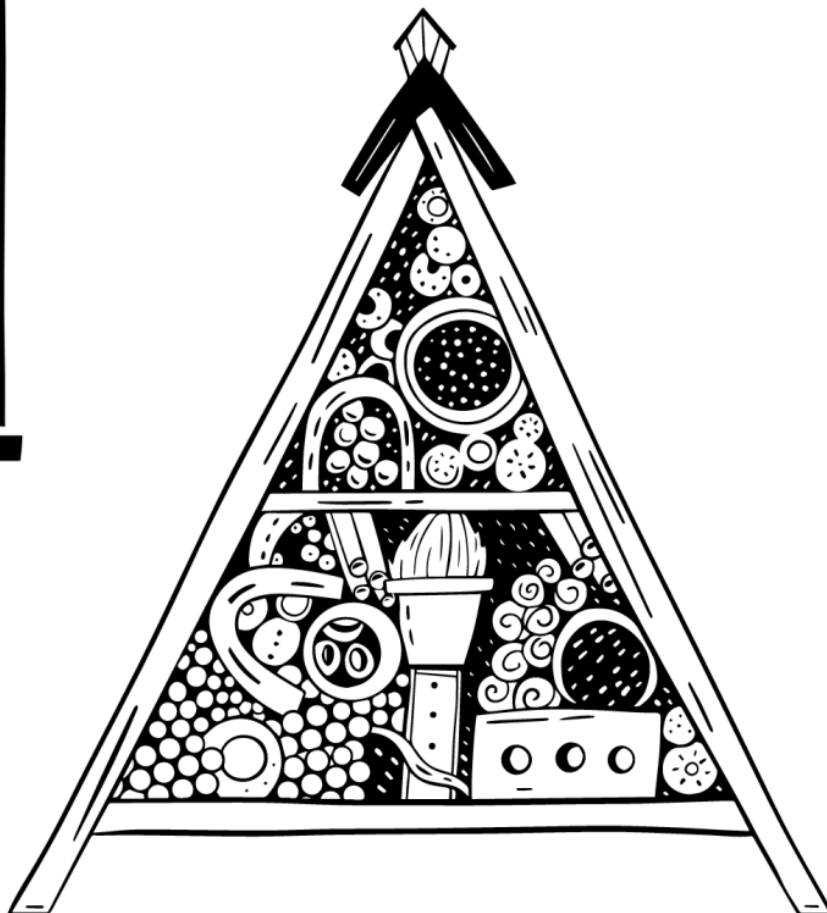

JAK POMAGAĆ ZWIERZĘTOM?

Jeśli zastanawiasz się jak pomagać zwierzętom, możesz poprosić mamę, tatę, dziadka, wujka lub inną dorosłą osobę o pomoc w przygotowaniu:

- karmnika dla ptaków
- domku dla owadów
- poidelka dla pszczoł
- poidelka dla ptaków

Każdą z tych rzeczy warto ulokować w swoim przydomowym

SPRAWDŹ, CZY DOBRZE ROZWIĄZAŁEŚ ŁAMIGŁÓWKĘ!

Str. 4: 1c, 2d, 3e, 4b, 5f, 6a

Str. 5: 1- jeleń, 2-segregacja, 3- mąka, 4-plastik, 5-ekran, 6-pisklę, 7- balony, 8-odpady /hasło: JEMIELNO/

Str. 6: 1 – odpady, 2- woda, 3-rydz, 4- las / hasło: ODRA/

Str. 7: 1- wilk, 2-krzyżówka, 3-lawenda, 4-mech, 5-Psary /hasło: WYDMA/

Str. 8: 1- tęcza, 2- mech, 3- róże, 4- osa, 5 – bór, 6 – paproć, 7 – Bałtyk, 8 – jeź /hasło: CHROBOTEK/

Str. 11: zwierzęta: żońna, bielik, kropiatka, kania ruda, trzmiełojad, batalion, zielonka, zimorodek

rośliny: salwinia pływająca, szmaciak gałęzisty, jemiola, widłak goździsty, grązel żółty, kruszyna pospolita, centuria zwyczajna, kocanka piaskowa

Str. 14: 1 – grzyb, 2 – bocian, 3 – łabędź, 4 – nietoperz.

Str. 15: 1 – wilka, 2 – jaskółka, 3 – wrony, 4 – krowa, 5 – koty, 6 – ryba, 7 – zając, 8 – owca, 9 – mrówka, 10 – biedroneczka, 11 – rak, 12 – bociek, 13 – pliszka, 14 – sójka.

Str. 17:

Drzewa

TOPOLA	JAŁOWIEC	LIPA	OLCHA	MODRZEW	CIS
KASZTAN	SOSNA	DĄB	KŁON	WIERZBA	ŚWIERK

Str. 18

ZIOŁA

MELISA	TYMIANEK	LAWENDA	DZIURAWIEC	NAWŁOĆ	MIĘTA
LUBCZYK	SKRZYP	WROTYCZ	ROZMARYN	SZAŁWIA	RUMIANEK

Str. 19

Ssaki

BORSUK	WIEWIÓRKA	LIS	SARNA	ZAJĄC	JEŹ
JELEŃ	ŁANIA	WILK	BÓBR	DZIK	WYDRA

SPRAWDŹ, CZY DOBRZE ROZWIĄZAŁEŚ ŁAMIGŁÓWKĘ!

Str. 20

WIATRAKI

PIOTROWICEMALE	CIESZYNY	ENERGIA	IRZĄDZE	ZBOŻA	DASZÓW
LUBÓW	PSARY	MAKA	WIATR	ŁĘCZYCA	OSŁOWICE

Str. 21: 1 – BÓR ŚWIEŻY, 2 – OLS OLCHOWY, 3 – LAS MIESZANY WILGOTNY

Str. 22: 1 - KANIA, 2 – ODRA, 3 – BOCIAN, 4 – ŁABĘDŹ, 5 – JASKÓŁKA, 6 – KRZYŻAK, 7 – KURKA, 8 – BOGATKA, 9 – PŁOMYKÓWKA, 10 – ROPUCHA, 11 – ŚWITEZIANKA, 12 – SZOP PRACZ, 13 – WADERA, 14 – KARLIK MALUTKI, 15 - GRUBODZIÓB

Str. 31: runo, rykowisko

Str. 32: wataha, warchlak

Str. 33: matecznik, leśniczówka

Str. 37: lipa, topola, klon

Str. 38: kasztan, brzoza, dąb

Str. 39: 1 – dąb, 2 – owoce, 3 – nogi, 4 – dzik, 5 – róża, 6 – kot, 7 – Kleksa, 8 – korona, 9 – pingwina, 10 – igły, 11 – Peppa / hasło: DENDROLOGIA - nauka o drzewach i krzewach/

Str. 40: 1 – b, 2 – c, 3 – b, 4 – c, 5 – c, 6 – b, 7 – c, 8 – b, 9 – c.

Str. 42:

Prawda.

Fałsz. Turkuć podjadek jest owadem.

Fałsz. Gmina Jemielno sąsiaduje ze wszystkimi wymienionymi gminami oprócz Żmigrodu.

Prawda. *Przeciw takiemu to wojsku zbliżał się od strony Szczecina i nadodrzańskich łęgów Arwid Wittenberg, stary wódz, któremu młodość na wojnie trzydziestoletniej zbiegła, prowadząc siedmnaście tysięcy weteranów, w żelazną dyscyplinę ujętych. (tom 1, rozdz. 10)*

Prawda

Prawda. Drzewo rośnie w Uszczonowie i jest pomnikiem przyrody od 2022 r., obwód jego pnia wynosi 635 cm na wysokości 130 cm.

Fałsz. Żurawina jest rośliną.

Str. 43:

Prawda.

Prawda.

Prawda.

Prawda.

Prawda.

Miejscowości położone w jej bezpośrednim sąsiedztwie, to Smolne, Bieliszów, Chobienia, Lubów, Ciechanów i Równa, Uszczonów, Luboszyce, Irządze.

FAŁSZ! Nie wszystkie grzyby są jadalne!!! Należy zbierać tylko takie, które są nam znane i zachować ogromną ostrożność. Trujące gatunki grzybów są bardzo niebezpieczne dla zdrowia i życia człowieka.

FAŁSZ! Zawsze należy zostawić po sobie porządek i wyrzucać śmieci do kosza! Plastik rozkłada się nawet kilkaset lat.

SPRAWDŹ, CZY DOBRZE ROZWIĄZAŁEŚ ŁAMIGŁÓWKĘ!

Str. 44: 1 – a, 2 – 2, 3 – c, 4 – b, 5 – b, 6 – b, 7 – c, 8 – a.

Str. 45: 1 – woda, odpowiednia temperatura, światło, 2 – ściółka, runo, podszyt, korony drzew

Str. 46: facelia, wrzos, tymianek (macierzanka), koniczyna, szałwia, lipa

Str. 47: 1 – sroczka, 2 – zajęce, 3 – kaczka, 4 – rak, 5 – sumie, 6 – kukułeczka

Str. 49: 1 – kotewka orzech wodny, 2 – lipa szerokolistna w Jemielnie, 3 – pomnikowy dąb szypułkowy, 4 – rozlewisko pod Irządzami, 5 – Bielizowska kropla

Str. 50: 1 – gady, 2 – płazy, 3 – ptaki, 4 – ryby, 5 – ssaki, 6 – owady

Str. 51: Wiewiórka i dzięcioł – dziupla, Bocian – gniazdo, Mrówki – mrowisko, Pszczoły – ul, Niedźwiedź- gawra, Borsuk – nora

Str.52: prawdziwe zdania to: 1, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 i 17

Str. 53: Ptaki: bażant, kuropatwa, żuraw, jerzyk, żołą; Owady: chrząszcz, pszczoła, żuk, kozioróg dębosz, ważka; Ssaki: jeż, piżmak, tchórz, ryjówka, bóbr; Płazy i gady: ropucha szara, żmija zygzakowata, żaba, żółw, rzekotka drzewna

Str. 54: Przeteterminowane leki należy odnieść do apteki, do specjalnego pojemnika.

Str. 55: 1 – c, 2 – b, 3 – b, 4 – c, 5 – b

Publikacja dofinansowana ze środków

Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Poglądy autorów i treści zawarte w publikacji nie zawsze odzwierciedlają stanowisko WFOŚiGW we Wrocławiu.

Wydawca:

Gmina Jemielno

www.jemielno.pl

tel. 065-5447479 / sekretariat@jemielno.pl

Gmina Jemielno

Koncepcja i opracowanie:

Gmina Jemielno

Współpraca:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Kraina Łęgów Odrzańskich”

www.lgdodra.pl

Redakcja:

Agata Chwiszczuk

Marta Wołowska

Projekt i redakcja techniczna:

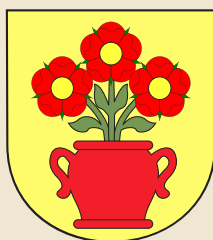
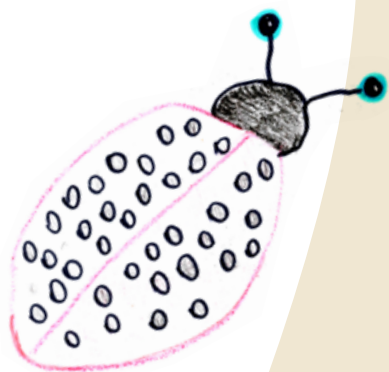
Jacek Zygmunt

Nakład:

1000 sztuk

ISBN 978-83-961107-0-1

Jemielno 2023

Gmina Jemielno

Publikacja dofinansowana ze środków
Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu